

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda

Ársskýrsla fyrir árið 2012

Efnisyfirlit

STJÓRN OG STARFSFÓLK	3
STJÓRN OG STARFSFÓLK	3
ENDURSKOÐUNARNEFND	3
SAMTRYGGINGARDEILD	4
IÐGJÖLD	4
LÍFEYRIR	5
MAT EIGNA OG STAÐA SÖFNUNARSJÓÐS LÍFEYRISRÉTTINDA	7
SKÝRSLA ÚTTEKTARNEFNDAR LANDSAMTAKA LÍFEYRISSJÓÐA	7
ÁVÖXTUN EIGNA 2012	7
EIGNASAMSETNING 31.12.2012	8
FJÁRFESTINGAR 2012	9
FJÁRFESTINGARSTEFNA 2013	9
MAT Á ÁVÖXTUN	10
MAT Á ÁHÆTTU	11
ALMENN VIÐMIÐ SAMTRYGGINGARDEILDAR	13
SJÓÐFÉLAGALÁN	15
TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN	16
SÉREIGNARDEILD	17
IÐGJÖLD	17
LÍFEYRIR	17
EIGNIR	17
ALMENN VIÐMIÐ SÉREIGNARDEILDAR	18

Stjórn og starfsfólk

Stjórn Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda er skipuð af fjármálaráðherra. Fjöldi stjórnarmanna er sjö og eru jafn margir varamenn. Stjórnin er skipuð til fjögurra ára í senn. Fjórir stjórnarmenn eru skipaðir eftir tilnefningu stjórnar Landssamtaka lífeyrissjóða, þrír eru án tilnefningar og er einn þeirra formaður stjórnar sjóðsins.

Stjórn og starfsfólk

Stjórn frá 1. júlí 2012 til næstu fjögurra ára.

Aðalmenn:

Guðmundur Árnason, formaður ur
Hrafn Magnússon, varaformaður
Aðalbjörg Lúthersdóttir
Einar Sveinbjörnsson
Svana H. Björnsdóttir
Þuríður Einarsdóttir
Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Varamenn:

Angantýr Einarsson
Erla Kristinsdóttir
Hálf dán Hermannsson
Helga Einarsdóttir
Ingibjörg H. Helgadóttir
Margeir Örn Óskarsson
Þorvaldur Ingi Jónsson

Aðsetur sjóðsins er í Borgartúni 29 og er fjöldi starfsfólks 13 í árslok 2012.

Starfsfólk:

Andri Már Jónsson
Elín S. Valdimarsdóttir
Helga B. Sigurðardóttir
Hjalti Atlason
Jón Otti Jónsson
Jóna Kristín Sigurðardóttir
Kristín Árnadóttir
Magnús B. Jónsson
Rannveig Þórarinsdóttir
Sigurbjörn Sigurbjörnsson
Sigurlaug J. Waage
Stefanía Sigfúsdóttir
Svanhildur Lýðsdóttir

Starfssvið:

Eignastýringarsvið
Sviðsstjóri bókhaldssviðs
Bókhald eigna og fjárfestinga
Sviðsstjóri áhættustýringarsviðs
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs
Bókhaldssvið
Móttaka, símsvörun og upplýsingar
Sviðsstjóri innheimtu- og ráðgjafasviðs
Bókhaldssvið
Framkvæmdastjóri
Sviðsstjóri lífeyris- og sjóðfélagasviðs
Lífeyris- og sjóðfélagasvið
Innheimtu- og ráðgjafasvið

Endurskoðunarnefnd

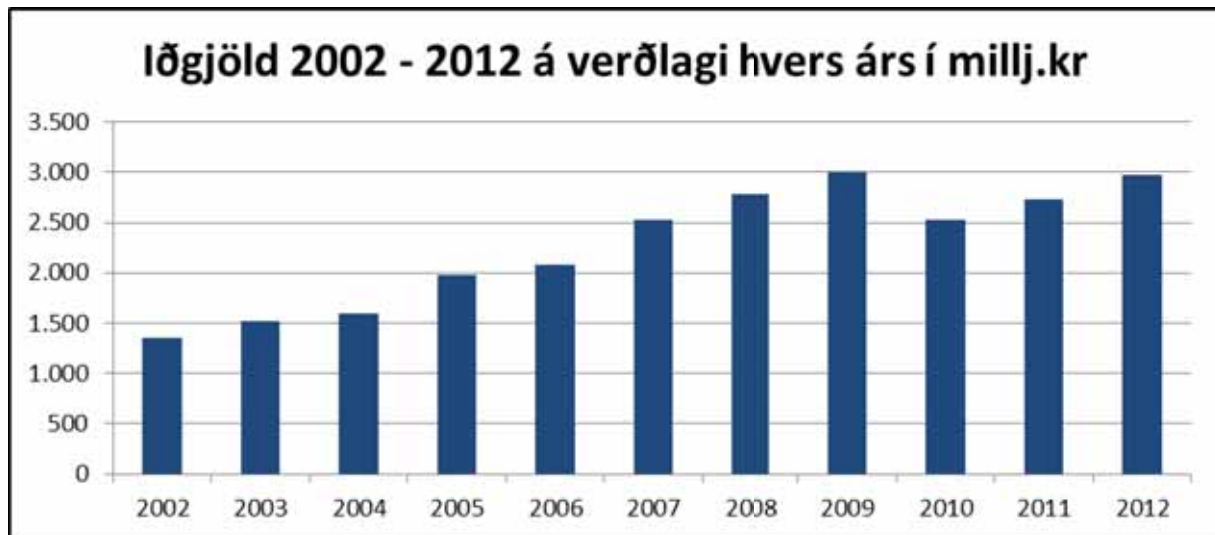
Á grundvelli laga skipaði stjórn sjóðsins endurskoðunarnefnd. Formaður nefndarinnar er Sigurður Þórðarson en aðrir nefndarmenn eru Aðalbjörg Lúthersdóttir og Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir. Nefndin hélt 10 fundi á síðasta ári og gengið var frá sérstöku erindisbréfi um störf hennar. Hlutverk hennar er meðal annars að koma að reikningsskilum og innri og ytri endurskoðun sjóðsins og vera ákveðin framlenging á starfsemi stjórnar, er varðar þessi viðfangsefni.

SAMTRYGGINGARDEILD

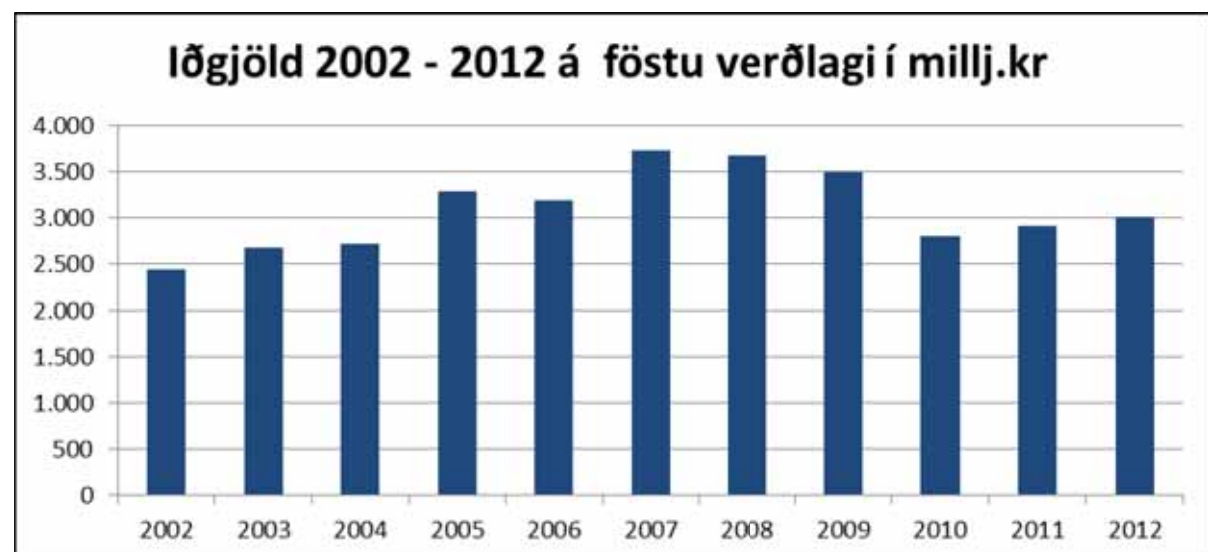
Iðgjöld

Lögbundið er að greiða 12% iðgjald til lífeyrissjóðs af öllum launum og reiknuðu endurgjaldi frá 16 til 70 ára aldurs. Skiptist hlutfallið þannig að 4% greiðir launþegi en launagreiðandi greiðir 8%. Eins og neðangreind tafla sýnir hefur orðið nokkur vöxtur á iðgjöldum til sjóðsins frá árinu 1999. Meginástæður eru aukinn fjöldi sem hefur kosið að greiða til sjóðsins, auknar greiðslur hvers sjóðfélaga og hlutverk Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda í samræmi við 6. gr. I. nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða þar sem kveðið er á um sérstakt innheimtuhlutverk sjóðsins.

Á árinu 2012 greiddu 14.495 einstaklingur iðgjöld til sjóðsins, alls um 2.978. millj. kr. Þá greiddu 1.915 launagreiðendur iðgjöld fyrir starfsmenn sína á árinu. Virkir sjóðfélagar voru 6.925. Samtals hækkuðu iðgjöld um 9,0% frá fyrra ári. Á árinu 2009 var reikningsskilaaðferðum breytt vegna iðgjalda sem sjóðnum ber að innheimta á grundvelli 6.gr.I.129/1997 en það eru iðgjöld sem Ríkiskattstjóri beinir til sjóðsins að innheimta. Leiddi það til hærri iðgjalda 2009. Regluleg iðgjaldaskil nema um 80% af heildar iðgjaldaskilum til sjóðsins.

Á árinu 2012 eru iðgjöld á föstu verðlagi að aukast umfram verðlag en verðbólga var 4,2% árið 2012 en iðgjöld jukust um 9,0%. Notast er við vísitölu neysluverðs í árslok 2012 þegar reiknuð eru út iðgjöld á föstu verðlagi fyrir árið 2012.

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur ársins 2012 námu um 2.446 millj. kr. og hafa hækkað um 44,4% frá árinu 2011. Greiðslur vegna ellilífeyris hækkuðu mest eða um 576 millj.kr. Á árinu voru að jafnaði 9.427 lífeyrisþegar sem þáðu lífeyri og hafði þeim fjölgað um 16,5% frá fyrra ári. Allar lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar í samræmi við breytingu á neysluverðsvísitölu. Samtals þáðu einhvern tíma á árinu 2012 7.772 einstaklingar ellilífeyri, 1.506 makalífeyri og 1.629 örorkulífeyri frá sjóðnum. Meðaltal mánaðargreiðslu ellilífeyris nam 26.555 krónum á meðan meðaltal örorkulífeyris nam 31.164 krónum á mánuði. Skipting lífeyrisgreiðslna milli lífeyristegunda hefur breyst þannig að vægi ellilífeyris hefur aukist.

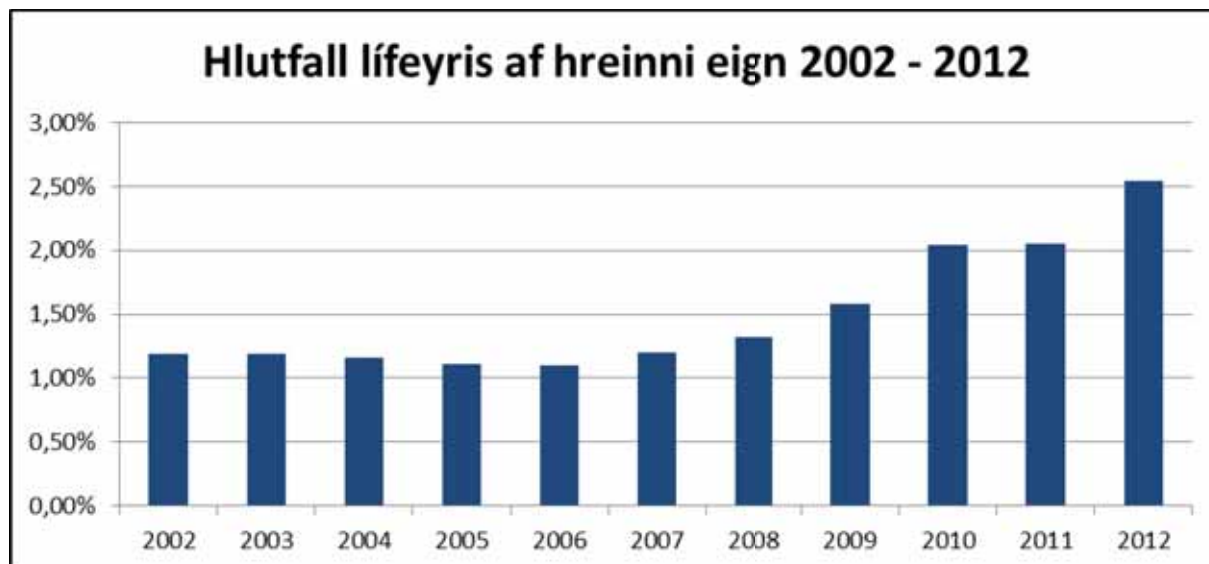
Lífeyrisgreiðslur árunna 2012 og 2011:

	Árið 2012	Árið 2011	Breyting milli ára	Hlutfall lífeyris
Ellilífeyrir	1.850.214.658	1.274.252.411	45,2%	75,6%
Örorkulífeyrir	295.730.123	235.653.349	25,5%	12,1%
Makalífeyrir	286.663.364	174.873.925	63,9%	11,7%
Barnalífeyrir	14.010.207	8.850.378	58,3%	0,6%
Samtals	2.446.618.352	1.693.630.063		100,00%

Hlutfall lífeyris af hreinni eign

Neðangreind mynd sýnir hversu stór hluti af eignum sjóðsins fer til greiðslu lífeyris á hverju ári og er því góður mælikvarði á stöðu sjóðsins og aldurssamsetningu sjóðfélaga. Hlutfall lífeyris af hreinni eign var 2,6% í árslok 2012. Langt er í að fjölmennustu og réttindamestu sjóðfélagahóparnir fari á lífeyri. Samtals greiðir sjóðurinn 82% af iðgjöldum í lífeyri. Myndin sýnir hlutfall lífeyris af meðaltali hreinnar eignar tveggja ára í senn.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Eins og sést á myndinni hér að neðan hefur verið stöðugur og góður vöxtur á hreinni eign til greiðslu lífeyris frá árinu 2002 á föstu verðlagi ársins 2012. Vegna góðrar ávöxtunar árána 2003 - 2007 vex hrein eign hraðar en árin á undan. Raunávöxtun var neikvæð árið 2008 og lækka eignir sjóðsins að raunvirði það árið. Hrein eign vex um 23,6% árið 2012. Þar af vex eign um 9,4% vegna samruna Kjalar lífeyrissjóðs árið 2012 við sjóðinn. Árið 2010 skýrist vöxtur sjóðsins að hluta á samruna fjögurra lífeyrissjóða við sjóðinn. Fall bankanna í október árið 2008 og afleiðingar þess hafa mikil áhrif á þróun hreinnar eignar árin 2008 og 2009.

Mat eigna og staða Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda leggur nú um 107 millj.kr til hliðar til að mæta hugsanlegu tapi af verðbréfum. Samtals með framangreindri tölu hafa frá árinu 2008 verið lagt til hliðar 6.786 millj.kr. vegna falls bankanna og afleiðingum af því. Er það um 10% af eignum í september 2008. Í samanburði við meðaltöl um töp lífeyrissjóða vegna falls bankanna eru töp Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda fyrir neðan þau meðaltöl.

Sjóðurinn hefur þrátt fyrir þetta ekki þurft að skerða áunnin réttindi sem skiptir afar miklu. Segja má því með sannni að lífeyrisréttindi sjóðfélaga Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda hafi verið betur varin en lífeyrisréttindi sjóðfélaga annarra sjóða við þær aðstæður sem hafa hafið ríkt.

Efling innra starfs og áhættustýring.

Á síðasta ári hefur sjóðurinn unnið að því að endurmeta og yfirfara verkferla ásamt því að efla innra starf sjóðsins. Í því skyni hefur verið fjölgað á eignastýringarsviði sjóðsins sem og að sérstakt áhættustýringarsvið var stofnað. Setti sjóðurinn sér formlega áhættustefnu síðastliðið haust og jafnframt hefur sjóðurinn endurmetið starf fjárfestingarráðs. Endurnýjaðar hafa verið reglur um verðbréfavískipti sem og starfsreglur stjórnar.

Ávöxtun eigna 2012

Árið 2012 hefur verið erfitt til ávöxtunar að því leyti að fjárfestingakostir á árinu hafa verið fáir. Lítið hefur verið um útgáfur á innlendum skuldabréfum á síðasta ári. Vextir á ríkistryggðar eignir hafa lækkað töluvert á þessu ári. Vegna gjaldeyrishafta eru nýfjárfestingar á erlendum mörkuðum ekki leyfðar. Á síðasta ári hækkaði hlutabréfaverð í nær öllum heimshlutum. Heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index) hækkaði um 15,6% í dollar. Krónan veiktist um 4,9% gagnvart dollar. Samtals hækkaði vísitalan um 21,3% í íslenskum krónum. Hlutabréfavísitölur innanlands hækkuðu um 2,6% en mjög fáir kostir eru til fjárfestinga í innlendum hlutabréfum þó þeim hafi farið fjölgandi.

Vextir á innlendum ríkistryggðum skuldabréfum (verð- og óverðtryggðum) hafa haldist lágir allt árið og voru verðtryggðir vextir á tímabili langt undir 3,50% viðmiði sem lífeyrissjóðir þurfa að skila í raunávöxtun. Í árslok 2012 voru verðtryggðir vextir á ríkisskuldabréfum með lengstan líftíma um 2,7% og óverðtryggðir vextir á ríkisskuldabréf með lengstan líftíma um 6,7%. Verðbólga var á síðasta ári 4,5% en innlend skuldabréf skila nettó 9,5% sem er 4,8% yfir verðlagi. Hrein raunávöxtun árið 2012 var 7,3% en hrein nafnávöxtun var 12,1%.

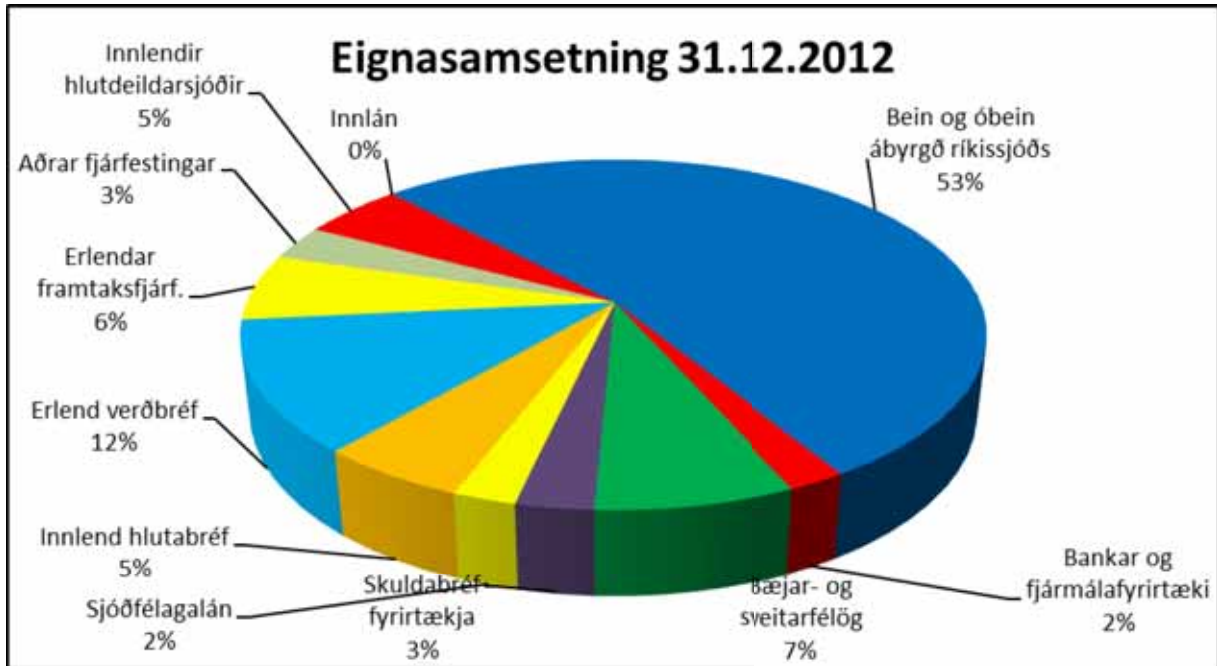
Hér að neðan er samanburðartafla þar sem borin er saman nafnávöxtun eigna og viðmiða sjóðsins.

	Ávöxtun	Viðmið
Innlend skuldabréf	9,5%	7,1%
Innlend hlutabréf	15,4%	18,2%
Erlend hlutabréf	22,7%	21,3%
Aðrar eignir	15,7%	6,7%

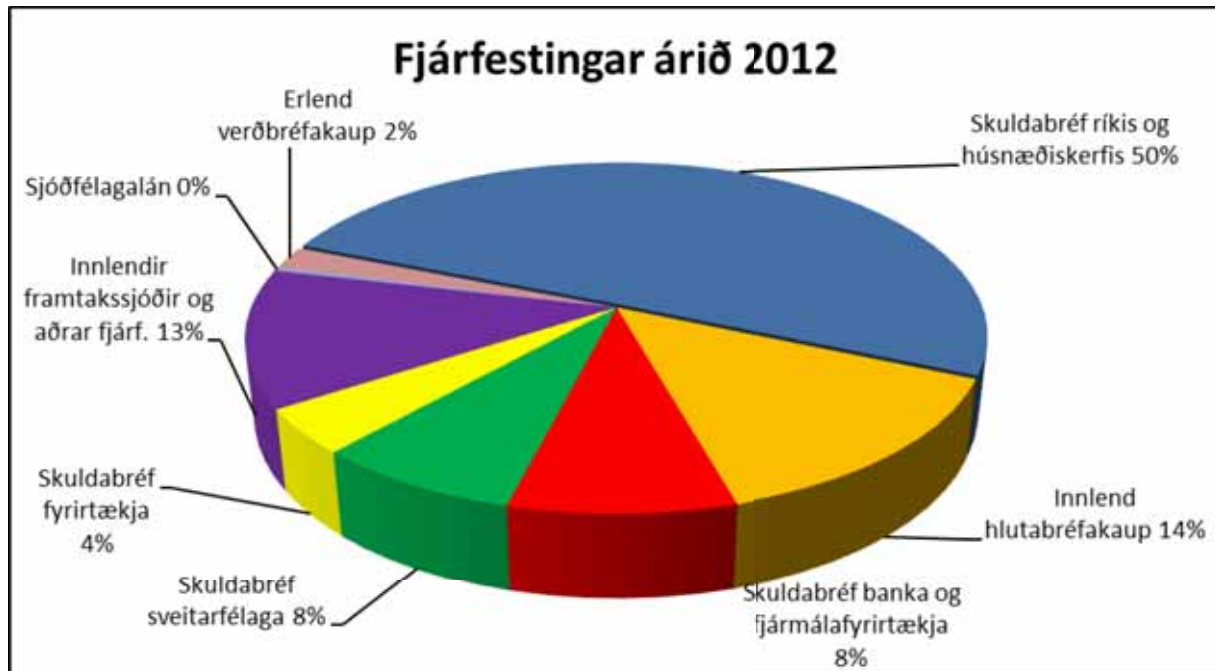
Mjög erfitt er að meta ávöxtun eigna einkum skuldabréfa og bera saman við viðmið. Sjóðurinn skilaði sömu ávöxtun á erlendum hlutabréfum og heimsvísitalan. Sjóðurinn skilar lakari ávöxtun á innlendum hlutabréfum en betri á öðrum eignum. Aðrar eignir eru m.a. eign sjóðsins í Framtakssjóði Íslands en hún er reiknuð á innra virði.

Eignasamsetning 31.12.2012

Það helsta sem hefur breyst varðandi eignasamsetningu frá árinu 2010 er að vægi ríkistryggðra eigna hefur aukist og vægi erlendra eigna hefur lækkað.

Fjárfestingar 2012

Fjárfestingarstefna 2013

Stjórn Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda setti fram fjárfestingarstefnu árið 1999. Hún var framlengd til ársins 2006. Á árinu 2006 var fjárfestingarstefnan yfirfarin af tveimur þess til bærum aðilum. Verður nánar fjallað um það síðar.

Það er hlutverk stjórnar að leggja mat á, fylgjast með og yfirfara fjárfestingarstefnuna reglulega. Slíkt er gert hér og hefur t.a.m. fjárfestingarstefna ársins 2012 verið endurmetin reglulega á árinu. Sú stefnumótun sem fram fór árið 1999 byggir á viðamikilli greinargerð sem þá ásamt fleiri breytum varð grunnur að ákvörðun um eignasamsetningu sem hér fylgir. Fjárfestingarstefna sjóðsins vegna ársins 2013 miðar að því að viðhalda og styrkja núverandi eignasamsetningu sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur ákveðið eftirfarandi skiptingu fjárfestinga og ráðstöfun fjármuna ársins 2013:

Fjárfestingarstefna ársins 2013	
a. Verðbréf ríkis og húsnæðiskerfis	30 - 70%
b. Verðbréf sveitarfélaga	0 - 15%
c. Sjóðfélagalán	0 - 10%
d. Innlend hlutabréf	0 - 30%
e. Erlend verðbréf	0 - 20%
f. Aðrar fjárfestingar	0 - 40%
g. Innlán	0 - 10%

Sjóðurinn stefnir í að auka vægi ríkistryggðra skuldabréfa. Jafnframt er gert ráð fyrir að sjóðurinn geti komið að ýmsum arðbærum verkefnum til þess að efla íslenskt atvinnulíf á ný. Fellur það undir f. lið. Varðandi erlend verðbréf, þá eru takmörk á gjaldeyrisviðskiptum sem hafa áhrif á möguleika til

fjárfestinga erlendis. Hitt er að sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta erlendis í svokölluðum framtakssjóðum sem kalla eftir fjármunum eftir því sem þeir fjárfesta.

Hjálagt er eignasamsetning samtryggingardeildar sjóðsins ásamt vikiðörkum:

Stefna 2013 og
vikmörk

Bein og óbein ábyrgð ríkissjóðs	50 - 70%
Aðrar tryggingar	5 - 25%
Bankar og fjármálafyrirtæki	0 - 5%
Bæjar- og sveitarfélög	5 - 10%
Skuldabréf fyrirtækja	0 - 5%
Sjóðfélagalán	0 - 5%
Innlend hlutabréf	0 - 15%
Erlend verðbréf	12 - 30%
Skráð hlutabréf (Vísitölustýring)	4 - 10%
Skráð hlutabréf (Virk stýring)	4 - 10%
Skuldabréf	0 - 3%
Framtaksfjárfestingar (Private Equity)	4 - 7%
Aðrar fjárfestingar	0 - 15%
Innlendir hlutdeildarsjóðir	0 - 10%
Innlán	0 - 10%

Í tengslum við fjárfestingarstefnu var lagt mat á þætti er hafa áhrif á val fjárfestingarkosta.

Mat á ávöxtun

Lagt var mat á hvernar ávöxtunar væri að vænta miðað við eignasafn sjóðsins síðari hluta ársins 2001 og þær breytingar sem stefnt er að gera á eignasafninu með tilliti til stefnumörkunar sjóðsins til ársins 2006. Á haustmánuðum árið 2006 var stefna sjóðsins endurmetin og yfirfarin. Var hún tekin út af tveimur til þess bærum aðilum og miðað við eftirfarandi eignasamsetningu þann 30.09.2006:

Innlend skuldabréf	62%
Innlend hlutabréf	13%
Erlend verðbréf	25%

Samhliða endurmatinu var gerð greiðsluflæðisgreining til ársins 2030. Einnig var gerð greiðsluflæðisgreining árið 2008, sem er reglulega yfirfarin. Miðað við afborganir núverandi skuldabréfa þá skila þær nægjanlegu innstreymi til að standa við greiðslur lífeyris næstu 12 – 15 árin. Næstu árin skila afborganir mun meiru en til þarf til að standa undir áætluðum lífeyri. Endurfjárfestingarþörf sjóðsins er

Því töluverð næstu árin. Niðurstaða athuganna benda til að nafnávöxtun gæti numið að jafnaði um 11 – 11,6%. Miðað við verðbólguþétt Seðlabanka Íslands 2,5% skilar sú ávöxtun 8,2 – 8,8% raunávöxtun. Vegna sögulegs staðalfráviks (flökts) eignaflokka eru meiri líkur en minni að raunávöxtun geti sveiflast í kringum 6%. Frávikið mælist því um 4,2 – 4,9%. Það þýðir að raunávöxtun getur sveiflast á milli 1,8 – 10,9%. Litlar líkur eru á neikvæðri raunávöxtun. Athuganir staðfesta trausta fjárfestingarstefnu sjóðsins. Byggt verður því á sömu grunnstefnu áfram á komandi ári. Meginhluti eigna sjóðsins eru skráðar á markaði. Einungis um 12% eigna sjóðsins skv. reglum eru óskráðar í lok árs 2012.

Ákvörðun um fjárfestingu í verðbréfum ræðst af því að ávaxta fé sjóðfélaga á hagkvæman hátt og tryggja þeim bestu ávöxtun miðað við áhættu. Lykilatriði við mat á fjárfestingakostum er að meta tapsáhættu í hverjum viðskiptum fyrir sig.

Sjóðurinn hefur því skilgreint viðmiðanir sem eru hafðar til hliðsjónar við val á fjárfestingakostum til að draga úr tapsáhættu eins og hægt er.

Mat á áhættu

Stjórn sjóðsins hefur rætt viðhorf sitt til áhættu og væntingar um ávöxtun. Viðhorf til áhættu gerir það að verkum að fjárfestingarstefna sjóðsins þarf að vera nokkuð aðhaldssöm.

Helstu áhættuþættir eru:

Lýðfræðileg áhætta:

Sjóðurinn ber áhættu af breytingum á væntum lífaldri sjóðfélaga svo og breytingu á örorkulíkum. Lífslíkur hafa töluvert breyst á undanförunum árum sem leiðir til að lífaldur hefur farið hækkandi sem og breyting á örorkulíkum. Þetta hefur þýtt hækkun á skuldbindingum sjóðsins. Margt bendir til að þessi þróun geti haldið áfram en möguleikar sjóðsins til að verjast þessari tegund af áhættu eru ekki fyrir hendi.

Útstreymisáhætta:

Þ.e. hættan á því að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar. Í dag er innstreymi til sjóðsins mun hærra en útstreymi hans. En til varúðar er til á reikningi tvöföld sú upphæð sem þarf að greiða út í lífeyri um hver mánaðarmót.

Kerfislæg áhætta (Ísland):

Stærsta landsáhætta íslenskra lífeyrissjóða er á Íslandi. Eignasafn sjóðsins er engin undantekning frá því og samkvæmt núverandi fjárfestingastefnu má gera ráð fyrir að bein áhætta á íslenska ríkið, fyrirtæki, sveitarfélög eða aðrar stofnanir sé rúmlega 80%. Þessari staðreynd fylgir sú áhætta af séríslenskum atburðum svo sem þeim efnahagsvandráðum sem Ísland hefur og glímir enn við og í kjölfar bankahrunsins árið 2008. Úr þessari áhættu er erfitt af draga þar sem ekki er hægt að fara í nýjar erlendar fjárfestingar nema að selja aðrar erlendar eignir í staðinn.

Áhætta utan Íslands:

Erlendrar eignir sjóðsins eru tæplega 20%. Stærsti áhættuþátturinn gagnvart þeim er fall á erlendum verðbréfamörkuðum, þrengingar og samdráttur í helstu hagsvæðum heimsins sbr. lausafjárkrísuna árið 2008 á erlendum mörkuðum og vandræði í Evrópu undanfarin misseri. Unnt er að draga úr þessari áhættu með því að selja erlendar eignir og kaupa innlendar en með því er kerfislega áhættan aukin samkvæmt því.

Áhættan sem fylgir lokuðu fjárfestingaumhverfi:

Á Íslandi ríkjá gjaldeyrishöft. Sú staðreynd ásamt þeim trúnaðarbresti sem orðið hefur milli skuldabréfaútgefanda og fjárfesta svo og núverandi smæð íslenska hlutabréfamarkaðarins hefur orsakað það að fjárfestum standa nú fáir kostir til boða til fjárfestinga. Þetta hefur leitt til þess að fjárfestingar fara mestmegnis í skuldabréf með ábyrgð íslenska ríkisins, skuldabréf á sveitarfélög og innlán til íslenskra fjármálastofnanna. Fjárfestingaþörf íslensku lífeyrissjóðanna er umtalsverð og þrátt fyrir umræðu um aðkomu íslensku lífeyrissjóðanna að uppbyggingu íslensks atvinnulífs er hættan á því að áhættudreifing í eignasöfnum verði takmarkaðri en áður ásamt hættunni á eignaverðsbólum. Úr þessari áhættu er erfitt að draga eins og fjárfestingarumhverfið er núna.

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta:

Öll skuldabréf sjóðsins fyrir utan skuldabréf í verðbréfasjóðum eru gerð upp á fastri ávöxtunarkröfu þannig að ekki er um eiginlega vaxtaáhættu að ræða miðað við núgildandi regluumhverfi. Hinsvegar er sú áhætta fyrir hendi að sjóðurinn geti ekki fjárfest í skuldabréfum án þess að bókfæra tap við kaupin. Þetta á við þegar sjóðurinn getur ekki fjárfest í verðtryggðum skuldabréfum á 3,5% ávöxtunarkröfu eða hærri (eða 6,1% óverðtryggðri kröfu) sem er uppgjörskrafta í tryggingafræðilegri athugun.

Þegar sjóðurinn fær greitt til baka af sínum verðbréfum þarf að finna nýjan farveg fyrir þá fjármuni, í dag eru ekki margir fjárfestingarkostir í boði og mestur hluti fer í kaup á ríkistryggðum bréfum. Sjóðurinn getur minnkað endurfjárfestingaáhættu með því að lengja líftíma eignasafns síns, t.d. auka vægi langra skuldabréfa eða kaupa bréf með færri afborgunum.

Uppgreiðsluáhætta:

Einstök skuldabréf innifela þann möguleika að hægt sé að greiða þau upp áður en líftíma þeirra er náð. Uppgreiðsla er ekki leyfð nema getið er til um hana í útboðslýsingu. Þá er sagt á hvaða tímabili hægt er að greiða upp bréfið. Einnig getur útgefandi samið við kaupendur um uppgreiðslu á bréfi, en samþykki þarf frá öllum kaupendum viðkomandi skuldabréfs um slíkt. Ef ákvæðið er nýtt, þá lendir sjóðurinn í endurfjárfestingarþörf fyrr en áætlað var. Hægt er koma í veg fyrir þetta með því að leyfa ekki uppgreiðsluákvæði í bréfinu. Einnig er hægt að setja upp skilmála í útgáfulýsingu þannig að mótaðili þarf að greiða álag á uppgreiðsluna ef nýta skal ákvæðið.

Seljanleikaáhætta:

Langstærstur hluti eigna sjóðsins er seljanlegur án mikilla vandræða. Markaður með ríkisskuldabréf er mjög virkur hér á landi. Aðeins eru um 10-15% eigna sem hægt er kalla tregseljanleg. Seljanleikaáhættu er unnt að minnka upp að vissu marki með sölu tregseljanlegra eigna en það er aðeins gert yfir langan tíma.

Verðbólguáhætta:

Verðtryggingarhlutfall eigna sjóðsins er í kringum 61% en skuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar. Þetta þýðir að sjóðurinn ber verðbólguáhættu sem nemur mun á verðtryggingahlutfalli eigna og skuldbindinga. Verðbólguáhrif myndi því auka áfallnar skuldbindingar og þar með lækka tryggingafræðilega stöðu, sem nemur um 39% af safninu. Hægt er að minnka þessa áhættu með því að auka verðtryggingarhlutfall eignasafns.

Gjaldeyrisáhætta:

Samkvæmt fjárfestingastefnu næsta árs má gera ráð fyrir að tæplega 20% eignasafns sé í erlendri mynt. Sjóðurinn hefur fyrir tilkomu gjaldeyrishafta stýrt gjaldeyrisáhættunni á virkan hátt, en að mjög litlu leyti. Í dag er gjaldeyrisstýring ekki möguleg og gjaldeyrisáhætta (tap) sjóðsins liggur í hugsanlegri styrkingu krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum. Óbein áhrif af gjaldeyrishreyfingum m.a. þau að við veikingu krónunnar leita áhrifin út í verðlag sem leiðir til hækkunar á skuldbindingum. Færa má rök fyrir því að ákveðin vörn fyrir þessu sé að eiga verðtryggðar eignir.

Hægt er að minnka gjaldeyrisáhættuna með því að selja eignir í erlendri mynt og kaupa eignir fyrir íslenskar krónur.

Áhætta vegna hlutabréfaeignar:

Hlutabréfaeign sjóðsins má skipta í tvennt. Innlend hlutabréf sem eru rúm 5% af safni sjóðsins, en í dag eru fáir kostir á hlutabréfamarkaðnum og eðli máls samkvæmt heldur lítil áhættudreifing. Erlend hlutabréfaeign er um 19% af safni sjóðsins í dag sem er fjárfest í dreifðum hlutabréfasjóðum víðs vegar um heiminn í erlendum og innlendum hlutafélögum. Hægt er að minnka þessu áhættu með því að selja hlutabréf og kaupa skuldabréf í staðinn.

Mótaðilaáhætta:

Stærsta einstaka mótaðilaáhættan er á Ríkissjóð Íslands en tæplega 60% af eignum sjóðsins eru skuldabréf með ríkisábyrgð eða verðbréfasjóðir sem eiga slík bréf. Næst stærsta mótaðilaáhættan er á Lánasjóð sveitarfélaga eða um 3%. Aðrir aðilar vega minna í mótaðilaáhættu. Erfitt er að minnka mótaðilaáhættu eins og staðan er í dag þar sem skortur er á öruggum skuldurum og um fáa fjárfestingakosti er að ræða.

Sjóðurinn vill eiga milligöngu með viðskipti við aðila sem njóta trausts á markaðnum. Gagnvart erlendum viðskiptum er notast við stóra og þekкта erlenda banka sem njóta trausts.

Almenn viðmið samtryggingardeildar

Ávöxtun – meginmarkmið:

Markmið um raunávöxtun lífeyrissjóða er 3,5%. Hafa þarf í huga að oft þarf að bæta við álagi á 3,5% ávöxtun til að mæta kostnaði við rekstur sjóðsins. Álagið getur verið á bilinu 0,2-0,3%. Þannig að meðalkrafa til langs tíma ætti að vera rúmlega 3,7%. Markmið fjárfestinga í verðtryggðum eignum er að fjárfesta á hærri kröfu heldur en 3,5%. Það er langtímamarkmið sjóðsins að eiga viðskipti á ávöxtunarkröfu yfir 3,5% á verðtryggðum skuldabréfum. Markmið fjárfestinga í óverðtryggðum eignum er að fjárfesta á hærri kröfu heldur en 6,1%, en það er uppgjörskrafa í tryggingafræðilegri athugun.

Fjárfestingarstefna hvers árs:

Fyrir hvert ár er sett fram fjárfestingarstefna sem lögð er fyrir stjórn sjóðsins til samþykktar. Í henni eru sett markmið um eignasamsetningu og hvernig skal haga fjárfestingum á komandi ári. Fjárfestingastefna ársins getur haft áhrif á fjárfestingar í einstökum verðbréfum eða verðbréfaflokkum sbr. ákvörðun stjórnar um Framtakssjóð Íslands fyrir árið 2010 o.s.frv.

Fjárfestingar í óverðtryggðum bréfum útgefnum af Ríkissjóði Íslands:

Reynt er að fjárfesta til skemmri tíma þegar kemur að óverðtryggðum eignum útgefnum af Ríkissjóði Íslands. Það er gert til að reyna að lágmarka verðbólguáhættu sem getur skapast, til dæmis með því að kaupa óverðtryggt bréf til 15 ára til að eiga út líftímann. Til að fjárfest sé í skammtíma óverðtryggðum bréfum er lagt upp með að fá hærri ávöxtun heldur en fæst á bankareikningum á meðan öll innlán eru ríkistryggð að fullu.

Sjóðurinn hefur í auknum mæli fjárfest í óverðtryggðum ríkisskuldabréfum. Þegar sjóðurinn hefur keypt bréf er hugsað til þess að reyna að selja þau aftur þegar tækifæri til þess gefst. Þá hefur líftími bréfanna ekki skipt eins miklu máli, þar sem það er ekki markmið að eiga bréfin út líftímann.

Fjárfestingaviðmið:

Varðandi erlend hlutabréfaviðskipti sjóðsins þá er horft til að ávöxtun sé að jafnaði hærri en heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index). Fyrir innlend hlutabréf er mælikvarðiinn OMXI6 sem er vísitala Kauphallarinnar. Það er hins vegar erfiðara að draga fram sanngjarnan samanburðarmælikvarða varðandi innlend skuldabréf þar sem þau eru gerð upp á kaupávöxtun. Það er enginn marktækur mælikvarði sem á við innlend skuldabréf en horft er til meðalávöxtunar nýjustu flokka íbúðabréfa á árinu og jafnframt meðalávöxtunar lengsta flokks spariskirteina til ársins 2015.

Hámarksfjárfesting í verðbréfum útgefnum á sama aðila:

Almennt viðmið er að hámarksfjárfesting (krafa) á sama aðila sé ekki hærri en 5% af eignum sjóðsins hverju sinni. Þá er átt við annan aðila en Ríkissjóð Íslands með beinum eða óbeinum hætti.

Hámarkshlutdeild í hlutafé fyrirtækja:

Vegna falls bankanna mun sjóðurinn eignast eitthvað af hlutafé útgefnu af aðilum sem sjóðurinn átti skuldabréf á. Það er hluti af fjárfestingarumhverfi sjóðsins um þessar mundir. Ástæða og tilgangur þess er að leitast við að hámarka endurheimtur á viðkomandi skuldabréfi.

Þess er vandlega gætt að eiga ekki yfir 15% af útgefnu hlutafé í hverju félagi fyrir sig. Um stærri fjárfestingar í hlutabréfum er fjallað um af stjórn.

Hámarkshlutdeild í hlutdeildarskírteinum:

Þó svo að heimilt sé að eiga allt að 25% hlutdeildarskírteina útgefnu af sama verðbréfasjóði eða deild verðbréfafyrirtækis þá er viðmið sjóðsins 10%. Á það einnig við um heildarfjárfestingu innan sama rekstrarfélags. Ef eign er orðin meiri en sem nemur þessu, mun sjóðurinn selja úr viðkomandi sjóði eða að nýtt fjármagn þarf að koma inni sjóðinn.

Fasteignaveðtryggð skuldabréf:

Það er almennt ekki liður í fjárfestingarstefnu sjóðsins að fjárfesta í skuldabréfum með fasteignaveði, sem eru útgefnu af fyrirtækjum og með veði í atvinnuhúsnæði. Bréfin þurfa þá að vera skráð á skipulögðum verðbréfamarkaði. Ef fjárfesta á í fasteignaveðtryggðum skuldabréfum (öðrum en lánunum til sjóðfélaga) þarf sérstaka heimild og samþykkt stjórnar.

Sjóðurinn lánar fjármuni til sinna sjóðfélaga, samkvæmt reglum stjórnar. Þær reglur sem gilda nú miðast við veðstöðu sem nemur 65% af fasteignamati. Jafnframt vill sjóðurinn að veðstaða sé innan við 85% af brunabótamati. Einnig þarf lántakandi að standast greiðslumat.

Aðrar fjárfestingar:

Undir flokknum aðrar fjárfestingar falla ýmiskonar arðbærar fjárfestingar sem geta komið til á árinu. Má þar nefna hlutabréf í óskráðum félögum sem eru í góðum rekstri. Einnig fellur undir þetta aðkoma að ýmiskonar nýsköpunarverkefnum. Með þessum flokki getur sjóðurinn komið að verkefnum sem geta reynst arðbær og nauðsynleg til að aðstoða efnahagslífið á Íslandi. Aðkoma sjóðsins að Framtakssjóði lífeyrissjóða fellur undir þennan lið sem og aðrir innlendir framtakssjóðir. Ákvarðanir um slíkar fjárfestingar eru teknar af stjórn sjóðsins.

Þjónustufyrirtæki fyrir lífeyrissjóði:

Það er ekki hluti af stefnu sjóðsins að eiga né fjárfesta í fyrirtækjum sem hafa það að markmiði að þjónusta eingöngu lífeyrissjóði. Að öðru leyti kaupir sjóðurinn þá þjónustu sem sótt er utan sjóðsins af fyrirtækjum sem veita viðkomandi þjónustu og á hagstæðum kjörum.

Virk stýring eigna:

Að jafnaði er helmingi innlendra og erlendra hlutabréfa stýrt í samræmi við viðmiðunarvísitölur. Sjóðurinn er tilbúinn að selja verðbréf sín fyrir hagstætt verð að því gefnu að endurfjárfesting fjármunanna skili sjóðnum hagfelldari ávöxtun.

Nú um þessar mundir eru tæplega 25% af eignum sjóðsins í virkri stýringu. Hluti er þó í svokallaðri vísitölustýringu eða passífri stýringu. Hlutabréf eru keypt og seld eftir aðstæðum á markaði hvort sem þeim er stýrt í samræmi við vísitöluviðmið eða virkri stýringu.

Skapist hagstæðar markaðsaðstæður þá hefur sjóðurinn selt hluta sinna skuldabréfa og mun gera það áfram. Að meginstofni byggja fjárfestingar á fjármunum sem sjóðnum berast í gegnum greiðslu iðgjalda og afborganir verðbréfa.

Líftími skuldabréfa:

Hér á landi er skuldabréfaútgáfa ekki regluleg nema í íbúðabréfum og ríkisbréfum. Útgáfa annarra skuldabréfa s.s. sveitarfélaga og fyrirtækja er meira háð aðstæðum hverju sinni. Sjóðurinn hefur sett sér það viðmið að í verð- og/eða ríkistryggðum bréfum sé fjárfest til eins langs tíma og kostur er miðað við ávöxtun og meðallíftíma skuldabréfanna. Þegar fjárfest er í óvertryggðum skuldabréfum útgefnu af ríkissjóði, þá fer það eftir markaðsaðstæðum hverju sinni til hve langs tíma fjárfest er.

Varðandi skuldabréf sveitarfélaga þá er gert ráð fyrir að lokagreiðsla þeirra sé ekki síðar en 15 árum frá kaupum nema í traustustu sveitarfélögunum. Einnig er gert ráð fyrir lágmarks íbúafjölda og lágri skuldsetningu. Jafnframt að það fari fram reglulegar afborganir. Skilyrði er að þau séu skráð í Kauphöll.

Varðandi skuldabréf útgefnu af traustum fyrirtækjum og fjármálafyrirtækjum sem eru skráð á markaði (skuldabréfin) þá er krafa um hóflega langan meðallíftíma bréfsins eða um tíu ár eða styttra. Algert skilyrði er að greitt sé af þeim reglulega, a.m.k. vextir. Jafnframt er gerð krafa um að verðbréf séu skráð á verðbréfamarkaði. Skilyrði er að þau séu skráð í Kauphöll.

Notkun afleiða:

Afleiður eru eingöngu notaðar til að draga úr áhættu sjóðsins. Vandlega er hugað að notkun þeirra og áhættu sem þeim fylgir. Ekki er heimilt að nota þær nema um það sé fjallað af stjórn. Þar sem gjaldeyrishöft eru við lýði er ekki hægt að verja íslensku krónuna gegn erlendum myntum þessa stundina.

Gjaldmiðlasamsetning:

Búast má við til lengri tíma litið að breytingar á erlendum myntum verði áþekkar, enda nokkur fylgni milli hreyfinga á fjármagnsmörkuðum í Bandaríkjunum og í löndum Evrópu, þar sem evran er notuð sem gjaldmiðill. Engin stefna er í gangi hvort erlendar eignir eigi að hafa evru eða dollar sem viðmið. Erlendar eignir eru ekki varðar nú um þessar mundir gegn sveiflum á íslensku krónunni gagnvart erlendum myntum.

Atvinnugreinaskipting:

Þar sem viðmiðanir sjóðsins varðandi atvinnugreinar miðast við vísitölur þá er gert ráð fyrir að ekki verði vikið frá þeirri atvinnugreinaskiptingu sem þær fela í sér.

Á hitt ber að líta að sjóðurinn mun af markaðsaðstæðum e.t.v. hnika hlutabréfasafninu í heild þannig að allt að 30% skekkja geti legið milli safns sjóðsins og vísitalna.

Sjóðfélagalán

Neðangreind tafla sýnir yfirlit yfir veitt sjóðfélagalán hjá sjóðnum. Upplýsingarnar eru á verðlagi hvers árs. Eins og fram kemur í töflu hefur verulega dregið úr lánveitingum frá árinu 2008. Helgast það af minni eftirspurn eftir lánum.

Lánareglur

1. Lánaréttindi

Lán eru veitt til sjóðfélaga Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda. Lánsréttindi hefur sá sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjöld til sjóðsins annað hvort samtryggingardeild eða séreignardeild.

2. Lánsupphæð, lánstími og kjör

Lánsupphæð er ótakmörkuð meðan veðrymi leyfir.

Lánstími er 5 - 40 ár og endurgreiðist lán með eigi færri gjalddögum en tveimur á ári. Lánin eru verðtryggð samkvæmt vísitölu neysluverðs til verðtryggingar og eru með jöfnum afborgunum eða jöfnum greiðslum (annuitets lán).

Hægt er að velja um lán með breytilegum eða föstum vöxtum. Breytilegir vextir skulu vera 0,5% hærri en meðalávöxtun í viðskiptakerfi Kauphallar Íslands á 2. Flokki íbúðabréfa til 30 ára, að teknu tilliti til

vaxtagólfs. Vextir taka breytingum 15. hvers mánaðar miðað við meðalávöxtun í síðasta almanaksmánuði samkvæmt skrá Kauphallarinnar. Vaxtagólf miðast við 3,50% þ.e. breytilegir vextir fara ekki neðar en sem því nemur. Fastir vextir eru ákveðnir af stjórn.

Hægt er að breyta vöxtum á lánveitingum með breytilegum vöxtum í fasta vexti gegn hóflegu gjaldi.

3. Umsóknir

Með umsókn skal fylgja fasteignamat, brunabótamat og nýtt veðbókarvottorð af eigninni. Ef á undan veðrétti sjóðsins eru önnur áhvílandi lán skulu fylgja umsókninni síðustu greiðsluseðlar viðkomandi lána sem sýna eftirstöðvar, uppreiknaðar með veðbótum og vöxtum. Lánsumsókn skal vera skrifleg. Sjóðfélagalán er einungis veitt gegn veði í eigin íbúðarhúsnæði.

4. Tryggingar

Aðeins er lánað gegn fasteignaveði sem er allt að 65% af fasteignamati viðkomandi eignar, þ.e. lán sjóðsins og uppreiknaðar eftirstöðvar annarra áhvílandi lána mega ekki vera hærri en 65% af fasteignamati og jafnframt innan við 85% af brunabótamati. Ekki eru tekin gild lánsveð. Ef fasteignamat endurspeglar ekki markaðsverð fasteignarinnar er miðað við matsverð sem löggiltur fasteignasali eða annar sérfróður aðili áætlar. Sjóðurinn áskilur sér rétt til þess að láta meta fasteignir sérstaklega áður en lán er veitt. Meta þarf húseign ef um nýbyggingu er að ræða. Umsókn er ekki tekin til greina nema húseign sé fokheld. Sömu vaxtakjör gilda óháð veðrétti. Skyld er að leggja fram greiðslumat óski sjóðurinn eftir því.

5. Kostnaður

Lántakandi greiðir lántökugjald sem er nú 1%, kostnað við stimplun sem er 1,5% af lánsfjárhæð (greiðist hjá sýslumanni), þinglýsingu, greiðslumat og kostnað við mat á fasteign sé þess þörf. Lántakendur greiða einnig innheimtukostnað af afborgunum skuldabréfa á hverjum gjalddaga.

6. Afgreiðsla lánsumsóknar

Skilyrði fyrir lánsúthlutun er, að umsóknareyðublað sé útfyllt með fullnægjandi hætti. Lánsumsóknir eru afgreiddar eftir því sem fé er fyrir hendi hjá lífeyrissjóðnum. Sjóðurinn áskilur sér rétt til að hafna lánsumsókn sé veðstaða ekki innan veðmarka.

Tryggingafræðileg athugun

Í febrúar 2013 var gerð tryggingafræðileg úttekt á sjóðnum miðað við árslok 2012. Úttektin sýnir að staða sjóðsins hefur batnað milli ára. Skiptir þá mestu máli að ávöxtun ársins var mun hærri en þau 3,5% er miðað er við. Á móti vex skuldbining sjóðsins er nemur 1,1% vegna aukins lífaldurs. Réttindatöflur voru lækkaðar að meðaltali um 4,7% m.v. 1. janúar 2011. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er neikvæð í árslok 2012 um 2,5% samanborið við neikvæða stöðu í árslok 2011 um 4,0%. Heildarskuldbindingar umfram heildareignir í árslok 2012 voru 3.838 millj. kr. en voru einnig neikvæðar um 5.206 millj. kr. í árslok 2011.

Áfallin staða	2012	2011
Endurmetin eign	107.693	88.449
Áfallin skuldbinding	109.313	91.637
Eignir umfram áfallnar sk.	(1.621)	(3.188)
Hlutfall	(1,5%)	(3,5%)
Með framtíðar skuldbindingum		
Endurmetin eign	147.610	126.357
Heildarskuldbindingar	151.448	131.563
Heildarstaða	(3.838)	(5.206)
Hlutfall	(2,5%)	(4,0%)

Fjárhæðir í millj. kr.

Séreignardeild

Iðgjöld

Heimilt er að greiða allt að 4% iðgjald til séreignar í lífeyrissjóð af öllum launum og reiknuðu endurgjaldi. Skiptist hlutfallið þannig að launþegi getur greitt allt að 2% en launagreiðandi greiðir 2%. Á árinu 2012 greiddu 367 einstaklingar iðgjöld til séreignardeildar sjóðsins, alls um 48 millj. kr. Þá greiddu 134 launagreiðendur iðgjöld til séreignar fyrir starfsmenn sína á árinu. Virkir sjóðfélagar voru 213. Samtals hækkuðu iðgjöld um 5,1% frá fyrra ári.

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur ársins 2012 námu um 137 millj. kr. og hafa lækkað um 12,9% frá árinu 2011 eða 6,0% af eignum í árslok 2011. Meginástæður eru þær að frá árinu 2009 var veitt sérstök lagaheimild til að taka út séreignarsparnað til allra réttihafa. Nú er heimilt að taka út allt að 6.250.000. Jafnframt er heimilt að í stað þess að dreifa greiðslum yfir 7 ára tímabil frá 60 ára aldri geta þeir sem orðnir eru 60 ára tekið út sinn viðbótarsparnað í einu lagi.

Eignir

Í gildi er samningur við Arion banka hf., um ávöxtun fjármuna séreignardeildarinnar eftir útboð á fjármálamarkaði á sínum tíma. Þannig næst fjárhagslegur aðskilnaður milli deilda. Ávöxtun og uppgjör miðast við markaðsvirði eigna hverju sinni. Algert skilyrði er að eignir deildarinnar séu skráðar og hafi markaðsvirði. Tvær fjárfestingarstefnur eru í boði fyrir réttihafa deildarinnar. Kallast þær Söfnunarleið I og Söfnunarleið II.

Í báðum leiðum er fjárfest í verðbréfum sem eru auðinnleysanleg eða auðseljanleg innan 3 – 4 virkra daga. Deildin greiðir út lífeyri mánaðarlega þannig að algerlega vandræðalaust er að mæta öllum beiðnum um útgreiðslur.

Söfnunarleið I

Hefðbundinn innlánsreikningur sem ber hæstu innlánsvexti á hverjum tíma. Hún er hentug lífeyrisþegum deildarinnar sem eru að nálgast lífeyristökualdur og þeim sem vilja taka litla áhættu. Til þess að skipta um leiðir þarf upplýst samþykki hvers og eins að berast sjóðnum.

Söfnunarleið II

Markmið sjóðsins er að ávaxta fé réttihafa á sem bestan hátt að teknu tilliti til áhættu með neðangreindum hætti í samræmi við samþykktir sjóðsins á hverjum tíma.

Það er sameiginlegt mat sjóðsins og Arion banka hf. að neðangreind samsetning sé vænleg til jafnrar og traustrar ávöxtunar handa réttihöfum. Þar sem gert er ráð fyrir að meginhluti eigna sé í skuldabréfum, má gera ráð fyrir að sveiflur í ávöxtun verði minni. Hins vegar er möguleiki að auka við erlenda hlutabréfaeign deildarinnar í allt að 30% og innlend hlutabréf í 10% en hluti skuldabréfa á að vera að lágmarki 70%. Ítarlegustu heimildir deildarinnar byggja á samþykktum sjóðsins skv. 7.gr.

Viðmiðunarsamsetning eigna Söfnunarleiðar II er eftirfarandi:

Íslensk skuldabréf			Íslensk hlutabréf			Erlend verðbréf		
Lágm.	Viðm.	Hám.	Lágm.	Viðm.	Hám.	Lágm.	Viðm.	Hám.
70%	80%	100%	0%	5%	10%	0%	15%	30%

Fjárfestingarviðmið deildarinnar byggir á viðmiðunarsamsetningu eigna eins og henni er lýst að ofan. Viðmiðin eru eftirfarandi:

Húsbréf 98/2 15.12.2037	3,2%
Íbúðabréf 15.06.2044	4,0%
Íbúðabréf 15.04.2034	20,1%
Íbúðabréf 15.06.2024	19,2%
Íbúðabréf 15.09.2014	13,6%
3 mánaða ríkisvixlar OMX	19,9%
Úrvalsvisitale Kauphallar Íslands	5,0%
Hlutabréfavisitala MSCI World	15,0%

Almenn viðmið séreignardeildar

Meginfjárfestingar eru í hlutdeildarsjóðum Arion banka hf. og erlendum hlutdeildarsjóðum sem bankinn hefur umboð fyrir eða tengist.

Deildin hefur heimild til að nota afleiður til þess að draga úr áhættu deildarinnar.

Hámarksfjárfesting á sama aðila má ekki fara yfir 5% og hámarkshlutdeild í hlutafé einstakra fyrirtækja má ekki fara yfir 15%. Gert er ráð fyrir að meðallíftími skuldabréfa sé fimm ár og laust fé fari að jafnaði ekki yfir 10% af nafnverði.

Deildinni er heimilt að eiga allt að 25% af hlutdeildarskírteinum útgefnum af sama verðbréfasjóði eða deild verðbréfafyrirtækis eða 25% af verðbréfasjóðum innan sama rekstrarfélags. Hins vegar hefur deildin það viðmið að jafnaði að eiga ekki yfir 10% af eign hvers sjóðs hverju sinni.

Það er ekki liður í fjárfestingarstefnu deildarinnar að fjárfesta í skuldabréfum með fasteignaveði. Deildin veitir ekki lán til rétthafa. Hún fjárfestir ekki í félögum sem sinna eiga þjónustuverkefnum einungis fyrir lífeyrissjóði/séreignardeildina.

Allar eignir deildarinnar eru í virkri stýringu og hafa markaðsvirði. Fjárfestingar eru því mjög virkar og þær reglulega metnar með tilliti til ávöxtunar í samræmi við fjárfestingarstefnu deildarinnar.

Erlendar eignir deildarinnar geta verið frá 0 – 30%. Eignir deildarinnar eru annað hvort í dollar eða evru, eða báðum myntum samtímis. Engin sérstök stefna er þar um.

Þar sem viðmið deildarinnar varðandi atvinnugreinar miðast við vísitölur þá er ljóst að ekki verður vikið frá þeirri skiptingu sem vísitölur fela í sér. Um það ráða markaðsaðstæður hverju sinni.

Fjárfestingarstefna beggja deilda sjóðsins byggir að öðru leyti á langtímamarkmiðum og mikilvægi þess að ávöxtun sé jöfn og traust til lengri tíma lítið.

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda

Ársreikningur 2012

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda
Borgartúni 29
105 Reykjavík

kt. 450181-0489

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra	21	Skýringar	27
Áritun óháðs endurskoðanda	23	Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris	36
Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris	24	Efnahagsreikningur deilda	37
Efnahagsreikningur	25	Sjóðstreymisyfirlit deilda	38
Sjóðstreymisyfirlit	26		

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Árið 2012 er að baki, en með því lauk 38. starfsári Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda, en hann hóf starfsemi 26. september 1974. Starfsemi sjóðsins var með hefðbundnum hætti og gekk rekstur hans vel. Raunávöxtun sjóðsins nam 7,4% og tryggingafræðileg staða sjóðsins batnaði um 1,5%. Eignir sjóðsins jukust um 23,0% bæði vegna samruna Kjalar lífeyrissjóðs við sjóðinn og af innri vexti.

Sjóðurinn starfar í tveimur deildum, samtryggingardeild og séreignardeild. Hrein eign samtryggingardeildar var 106.414 millj. kr. og jókst eign deildarinnar um 23,6% eða 20.306 millj. kr. Hrein nafnávöxtun var 12,1% samanborið við 8,4% árið áður. Hrein raunávöxtun árið 2012 var 7,3% samanborið við 3,0% árið áður. Fimm ára meðaltalsraunávöxtun er 0,4% og tíu ára meðaltal er 4,5%.

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar námu alls 2.446 millj. kr. og jukust um 44,4% milli ára. Munar þar mestu um samruna Kjalar lífeyrissjóðs við sjóðinn. Fjöldi lífeyrisþega í árslok var 9.427, en þeir voru 8.095 árið áður. Aukning milli ára er 16,5%. Mest aukning er á útgreiðslu ellilífeyris eða 575 millj.kr. Samtals greiddi sjóðurinn 1.850 millj. kr. í ellilífeyri.

Í samtryggingardeild greiddu 1.915 launagreiðendur iðgjöld til sjóðsins alls 2.978 millj. kr. fyrir 14.495 einstaklinga. Sjóðfélagar voru 128.274 í árslok 2012.

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er góð þrátt fyrir að eignir sjóðsins séu 2,5% lægri en heildarskuldbindingar í árslok 2012, samanborið við 4,0% árið áður. Samkvæmt lögum má þetta hlutfall vera neikvætt um 10,0% án þess að það þurfi að skerða réttindi sjóðfélaga, en sjóðurinn hefur aldrei skert áunnin réttindi sjóðfélaga frá stofnun 1974.

Hrein eign séreignardeildar nam 2.346 millj. kr. og jókst um 2,1% eða um 49 millj. kr. Samtals voru greiddar 137 milljónir í lífeyri eða 6,0% miðað við eignastöðu í árslok 2011. Séreignardeild sjóðsins skiptist í tvær ávöxtunarleiðir og var hrein nafnávöxtun Söfnunarleiðar I 6,4% og hrein raunávöxtun 1,8%. Hrein nafnávöxtun Söfnunarleiðar II var 9,7% og hrein raunávöxtun 5,0%.

Árið 2012 var erfitt til fjárfestinga, einkum vegna gjaldeyrishafta, en einnig var takmarkað framboð á verðbréfum á innlendum verðbréfamarkaði. Á árinu 2012 fór fram uppgjör við skilaneindir Glitnis og Kaupþings vegna afleiðusamninga. Um var að ræða lágar fjárhæðir, en uppgjörin voru sjóðnum hagstæðari en gert hafði verið ráð fyrir. Með uppgjörunum var lokið málum er tengdust falli bankanna á árinu 2008.

Þann 1. júlí var skipuð ný stjórn til næstu fjögurra ára og eru nú í stjórn sjóðsins fjórar konur og þrír karlmenn. Í varastjórn voru skipuð frá sama tíma fjórir karlar og þrjá konur. Mikil vinna var lögð í innra starf sjóðsins, verkferlar endurskrifaðir og skipulagi breytt. Á síðasta ári var stofnað sérstakt áhættustýringarsvið og starfsmönnum sem koma að eignastýringu var fjölgað. Einnig var fjárfestingarráð sjóðsins endurskipulagt. Mikil vinna fór í að móta fjárfestingastefnu sjóðsins, en stefnan er afar mikilvægur þáttur í starfsemi sjóðsins. Fjárfestingarstefna sjóðsins er varfærin og hefur skilað jafnri og traustri ávöxtun til sjóðfélaga.

Á árinu sameinaðist Kjölur lífeyrissjóður sjóðnum. Miðast samruninn við árslok 2011 en kom til framkvæmda 1. júní 2012 að afloknum ársfundum beggja sjóða. Hefur starfsemi Kjalar lífeyrissjóðs verið hætt og eignir og skuldbindingar hans eru nú hluti af Söfnunarsjóðnum.

Við samruna Eftirlaunasjóðs starfsmanna Glitnis banka við sjóðinn árið 2010 kom fram krafa frá einum sjóðfélaga þess efnis að hann ætti meiri rétt en tryggingafræðingar höfðu reiknað honum. Sjóðfélaginn hefur stefnt sjóðnum. Lagðar voru til hliðar 195 millj. kr. vegna þessa og dugar það til að mæta kröfu viðkomandi aðila.

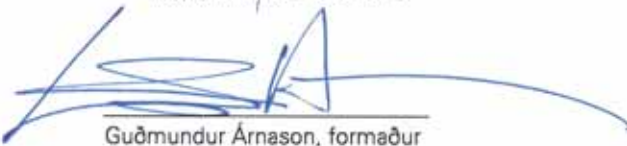
Sjóðurinn á aðild að dómsmáli sem rekið er sameiginlega af lífeyrissjóðnum vegna víkjandi skuldabréfaútgáfu Glitnis banka hf. árið 2008. Dómsmálið gengur út á viðkomandi skuldabréfaflokkur verði viðurkenndur sem almenn krafa í bú Glitnis. Sjóðirnir telja að þær upplýsingar sem Glitnir gaf við útgáfu bréfanna hafi ekki verið réttar. Sjóðurinn tók einnig þátt í ásamt öðrum lífeyrissjóðum að finna að við Héraðsdóm Reykjavíkur að þóknunum tveggja skilaneindarmanna hjá Glitni vegna starfa þeirra fyrir protabúið væri óeðlilega há.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra frh.,

Á árinu 2012 hélt stjórn sjóðsins 14 fundi. Þá hélt endurskoðunarnefnd sjóðsins samtals 10 fundi á árinu 2012. Starfsmenn sjóðsins voru þrettán í árslok 2012 og nam heildarlaunakostnaður sjóðsins samtals 91 millj. kr. Til viðbótar námu launatengd gjöld 17 millj. kr. Samtals nam heildarlaunakostnaður vegna stjórnar, endurskoðunarnefndar og starfsmanna 108 millj. kr. Aðsetur sjóðsins er í Borgartúni 29, 4. hæð og er heimasíða hans www.sl.is.

Stjórn Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins með undirritun sinni.

Reykjavík, 18. mars 2013.

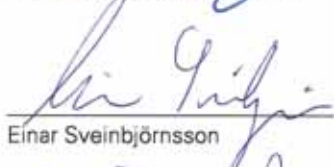
Guðmundur Árnason, formaður

Hrafn Magnússon, varaformaður

Aðalbjörg Lúthersdóttir

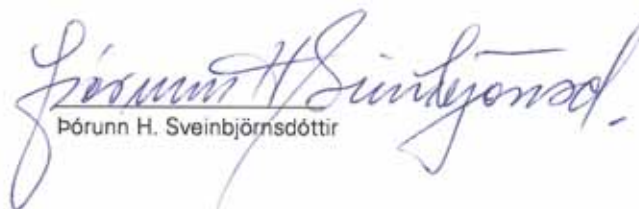
Einar Sveinbjörnsson

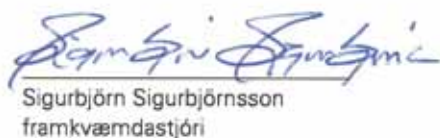
Svana H. Björnsdóttir

Þuríður Einarsdóttir

Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Sigurbjörn Sigurbjörnsson
framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í Söfnunarsjóði lífeyrisréttinda.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Söfnunarsjóðs lífeyrisréttinda fyrir árið 2012. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem þeir telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og matsaðferðir sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2012, fjárhagsstöðu hans 31. desember 2012 og breytingu á handbæru fé á árinu 2012, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 5. tl. 1. mgr. 106 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 18. mars 2013

KPMG ehf.

Helgi F. Arnarson

Hrafnhildur Helgadóttir

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir árið 2012

	Skýr.	2012	2011
Iðgjöld:			
Iðgjöld sjóðfélaga		989.572	899.219
Iðgjöld launagreiðenda		1.992.361	1.799.500
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(37.033)	(34.557)
		<u>2.944.900</u>	<u>2.664.162</u>
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði		59.891	105.524
	7	<u>3.004.791</u>	<u>2.769.686</u>
Lífeyrir:			
Lífeyrir	8, 17	2.583.007	1.850.502
Gjald í starfsendurhæfsjóð		4.676	0
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		7.038	6.643
		<u>2.594.721</u>	<u>1.857.145</u>
Fjárfestingartekjur:			
Tekjur af eignarhlutum	9	5.249.462	1.796.946
Tekjur af húseignum lóðum		10.246	0
Vaxtatekjur og gengismunur	10, 18	6.739.421	5.373.991
Niðurfærsla verðbréfa	26	(106.743)	(200.000)
		<u>11.892.386</u>	<u>6.970.937</u>
Fjárfestingargjöld:			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	11, 19	132.335	105.500
Vaxtagjöld		21.916	8.257
		<u>154.251</u>	<u>113.757</u>
Rekstrarkostnaður:			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	11, 19	129.015	96.455
Aðrar tekjur	12, 21	14.347	7.354
Skattur á hreina eign sjóðsins	13	(6.171)	(63.920)
Hækkun á hreinni eign á árinu		12.027.366	7.616.700
Hrein eign annarra sjóða við sameiningu		8.328.083	0
Hrein eign frá fyrra ári		<u>88.403.669</u>	<u>80.786.969</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>108.759.118</u>	<u>88.403.669</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2012

	Skýr.	2012	2011
Fjárfestingar:			
Húseignir og lóðir	15, 22	138.387	139.785
Verðbréf með breytilegum tekjum	14, 23	33.712.437	25.368.863
Verðbréf með föstum tekjum	14, 24	69.057.665	57.236.506
Veðlán	14, 25	2.429.817	2.418.231
Innlán		1.832.026	2.081.609
		<u>107.170.332</u>	<u>87.244.994</u>
Kröfur:			
Kröfur á launagreiðendur		912.908	923.143
Aðrar kröfur		216.911	213.863
		<u>1.129.819</u>	<u>1.137.006</u>
Aðrar eignir:			
Rekstrarfjármunir	15, 22	18.520	15.745
Sjóður og veltiinnlán		672.973	366.117
		<u>691.493</u>	<u>381.862</u>
Eignir samtals		<u>108.991.644</u>	<u>88.763.862</u>
Skuldir:			
Skuld við lánastofnanir	28	0	80.455
Aðrar skuldir		232.526	279.738
Skuldir samtals		<u>232.526</u>	<u>360.193</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>108.759.118</u>	<u>88.403.669</u>
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris:			
Hrein eign samtryggingardeildar	30	106.413.520	86.107.298
Hrein eign séreignardeildar		2.345.598	2.296.371
Hrein eign til greiðslu lífeyris samtals		<u>108.759.118</u>	<u>88.403.669</u>

Sjóðstreymisyfirlit árið 2012

	Skýr.	2012	2011
Inngreiðslur:			
lðgjöld		2.996.366	2.862.475
Fjárfestingartekjur		5.191.570	2.866.197
Afborganir verðbréfa		3.525.351	3.219.938
Seld verðbréf með breytilegum tekjum		6.334.229	1.424.805
Seld verðbréf með föstum tekjum		4.414.455	2.486.837
Innlán		250.712	0
Innborgaðar aðrar tekjur		21.824	154.738
		<u>22.734.507</u>	<u>13.026.657</u>
Útgreiðslur:			
Lífeyrir		2.594.721	1.987.353
Fjárfestingargjöld		154.251	113.757
Rekstrarkostnaður án afskrifta		125.070	91.489
Aðrar útgreiðslur		144.363	167.720
		<u>3.018.405</u>	<u>2.360.319</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og öðrum fjárfestingum		19.716.102	10.666.338
Húseignir og lóðir		0	(140.252)
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(8.899.555)	(3.283.019)	
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(10.483.978)	(7.635.328)	
Innlán	(1.129)	(204.371)	
Ný veðlán	(51.515)	(71.000)	
Varanlegir rekstrarfjármunir	(5.321)	(1.228)	
		<u>(19.441.498)</u>	<u>(11.335.198)</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum		274.604	(668.860)
Sjóður yfirtekinn við samruna		32.252	0
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun		<u>366.117</u>	<u>1.034.977</u>
Sjóður og veltiinnlán í árslok		<u>672.973</u>	<u>366.117</u>

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Upplýsingar um lífeyrissjóðinn

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda er með aðsetur að Borgartúni 29, 105 Reykjavík. Sjóðurinn er ætlaður öllum launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem eiga ekki kjarasamningsbundna aðild að öðrum lífeyrissjóðum. Sjóðurinn byggir á samtryggingu og séreign. Hann er sjálfstæður lífeyrissjóður sem ekki starfar í tengslum við stéttarfélög. Um sjóðinn gilda lög nr. 155/1998 og skipar fjármálaráðherra stjórn sjóðsins.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er saminn í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða, sem settar eru af Fjármálaeftirlitinu.

Ársreikningurinn er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum að öðru leyti en því að skráð hlutabréf, eignarhlutir í félögum um sameiginlega fjárfestingu, hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða og skuldabréf í séreignardeild eru færð á gangvirði. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og fjárhæðir eru sýndar í þús. kr.

Sjóðurinn skiptist í tvær deildir, samtryggingardeild og séreignardeild. Á blaðsíðum 36 - 38 er að finna yfirlit um breytingar á hreinni eign, efnahagsreikning og sjóðstreymisyfirlit beggja deilda sjóðsins.

Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins samþykkti ársreikninginn þann 18. mars 2013.

3. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar eru fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breytingin er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í skýringu nr. 16.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðirnar sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

5. Rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna, þar til niðurlagsverði er náð.

6. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á kaupgengi Seðlabanka Íslands í árslok.

7. Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Jafnframt er áætlað vegna ótilkynnta iðgjalda í árslok og er sú áætlun byggð á skilum á iðgjöldum á undanförunum árum. Ógreidd iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingagjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði milli lífeyrissjóða.

8. Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður við örorkumat.

Samkvæmt 1. mgr. bráðabirgðaákvæðis XII. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, skulu lífeyrissjóðir greiða gjald sem samsvarar 0,13% af samanlögðum iðgjaldastofni allra sjóðfélaga til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs. Fyrsta greiðslan var reiknuð af iðgjaldastofni októbermánaðar 2012.

9 . Tekjur af eignarhlutum

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi erlendra gjaldmiðla.

10 . Vaxtatekjur og gengismunur

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánnum, bundnum bankainnistæðum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og veltiinnlánnum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á verði innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina og breytingar á markaðsverði afleiðusamninga.

11 . Rekstrarkostnaður

Undir rekstrarkostnað fellur allur kostnaður við rekstur sjóðsins, svo sem laun og launatengd gjöld, rekstur fasteignar og annar rekstrarkostnaður. Rekstrarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

12 . Innheimtuþóknun

Samkvæmt lögum nr. 155/1998 fær sjóðurinn sérstaka þóknun vegna innheimtu þeirra iðgjalda sem ríkisskattstjóri sendir til hans.

13 . Skattur á hreina eign sjóðsins

Alþingi setti í desember 2011 lög um sérstakan skatt á hreina eign samtryggingadeilda lífeyrissjóða. Samkvæmt lögunum er skatturinn 0,0814% af hreinni eign til greiðslu lífeyris í árslok 2011 og 2012.

14 . Verðbréfaeign

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Verðbréf með breytilegum tekjum eru eignfærð á gangvirði í árslok ef um skráð verðbréf er að ræða, en óskráð bréf á kostnaðarverði eða áætluðu gangvirði, hvort sem lægra reynist. Hlutdeildarskírteini og aðrir eignarhlutir í sjóðum og félögum um sameiginlegar fjárfestingar eru færðar á gangvirði hvort sem um er að ræða skráð eða óskráð bréf.

Verðbréf með föstum tekjum sem hafa fasta vexti eru eignfærð miðað við þá ávöxtunarkröfu sem þau voru keypt á. Verðbréf með föstum tekjum sem hafa tiltekna vaxtaviðmiðun eru eignfærð miðað við stöðu á undirliggjandi eignum sem mynda viðkomandi vaxtaviðmið. Verðbréf með föstum tekjum í séreign eru færð á gangvirði.

Veðlán eru eignfærð miðað við þá vaxtaviðmiðun sem fram kemur á viðkomandi skuldabréfaláni að teknu tilliti til niðurfærslu vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hafa sérstakar áhættur verið metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla.

15 . Húseignir, lóðir og rekstrarfjármunir

Húseign og rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við nýtingartíma eignanna, þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteign	50 ár
Rekstrarfjármunir	3-15 ár

Skýringar, frh.:

Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

16 . Virðisrýrnun útlána og krafna

Lífeyrissjóðurinn fer yfir verðbréfasafn sitt og metur virðisrýrnun reglulega. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkunin verður merkjanleg á einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi.

Lífeyrir

17 . Greiddur lífeyrir:

	2012	2011
Ellilífeyrir	1.986.604	1.431.125
Örorkulífeyrir	295.730	235.653
Makalífeyrir	286.663	174.874
Barnalífeyrir	14.010	8.850
	<u>2.583.007</u>	<u>1.850.502</u>

Vaxtatekjur og gengismunur

18 . Vaxtatekjur og gengismunur sundurliðast þannig:

Skuldabréf	6.416.160	5.209.225
Aðrar vaxtatekjur	323.261	164.766
	<u>6.739.421</u>	<u>5.373.991</u>

Rekstrarkostnaður

19 . Laun, mótframlag og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	91.337	76.489
Mótframlag í lífeyrissjóð	8.634	7.246
Önnur launatengd gjöld	<u>7.977</u>	<u>7.223</u>
	<u>107.948</u>	<u>90.958</u>

Hjá sjóðnum voru 11,2 stöðugildi árið 2012. Í stjórn eru 7 einstaklingar og 3 í endurskoðunarnefnd.

Laun og hlunnindi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra sundurliðast þannig:

Guðmundur Árnason, formaður stjórnar	1.520	1.446
Hrafn Magnússon, varaformaður stjórnar	1.170	1.114
Aðalbjörg Lúthersdóttir stjórn og endurskoðunarnefnd	446	0
Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir, stjórn og endurskoðunarnefnd	1.074	973
Sigurður Þórðarson, formaður endurskoðunarnefndar	627	500
Svana H. Björnsdóttir, stjórn	382	0
Einar Sveinbjörnsson, stjórn	382	0
Þuríður Einarsdóttir, stjórn	382	0
Friðbert Traustason fv. stjórn	378	723
Arnar Sigurmundsson fv. stjórn	378	723
Gunnar Gunnarsson, fv. stjórn og endurskoðunarnefnd	1.074	973
Þorbjörn Guðmundsson fv. stjórn	378	723
Varamenn	319	98
Sigurbjörn Sigurbjörnsson, framkvæmdastjóri	<u>15.451</u>	<u>12.704</u>
	<u>23.961</u>	<u>19.977</u>

Skýringar, frh.:

	2012	2011
20 . Þóknun til endurskoðenda sundurliðast þannig:		
Endurskoðun ársins - innri endurskoðun	3.927	2.930
Endurskoðun ársins - ytri endurskoðun	4.177	2.936
	8.104	5.866
21 . Aðrar tekjur sundurliðast þannig:		
Þóknun fyrir innheimtu iðgjalda samkvæmt lögum nr. 129/1997	14.347	7.354
	14.347	7.354
Fjárfestingar		
22 . Rekstrarfjármunir greinast þannig:	Húseignir og lóðir	Rekstrarfjármunir
Heildarverð 1.1.2012	140.252	29.019
Viðbót á árinu	0	5.321
Heildarverð 31.12.2012	140.252	34.340
Afskrifað áður	468	13.273
Afskrifað á árinu	1.398	2.547
Afskrifað samtals	1.866	15.820
Bókfært verð 31.12.2012	138.386	18.520
Afskriftahlutföll	1%	10 - 30%
Fasteignamat húseignar og lóðar nam 98 millj. kr. Í árslok 2012, en brunabótarmat nam 150 millj. kr á sama tíma.		
23 . Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:		
Innlend verðbréfaeign:	2012	2011
Eignarhlutir í félögum skráðum í Kauphöll Íslands:		
Össur hf., Reykjavík	452.449	306.484
Eimskip hf., Reykjavík	178.020	34.811
Marel hf., Garðabær	897.319	525.707
Icelandair hf., Reykjavík	573.835	164.557
Og fjarskipti hf., Reykjavík	201.771	0
Reginn hf., Reykjavík	383.175	0
Nýherji hf., Reykjavík	44.962	60.060
	2.731.531	1.091.619
Eignarhlutur í Reginn hf. er 2,2% en í öðrum félögum undir 2%.		
Eignarhlutir í öðrum félögum:		
AO fjárfesting slhf.	951.899	0
Atorka hf., Kópavogi	23.400	23.400
Tryggingamiðstöðin hf., Reykjavík	650.001	0
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða ehf., Reykjavík	443	394
N1 hf., Kópavogi	149.186	149.186
Jarðvarmi slhf., Reykjavík	1.140.273	660.860
Reiknistofa lífeyrissjóða ehf., Reykjavík	22.681	22.681
Rusor ehf., Reykjavík	11.943	11.943
Stoðir ehf., Reykjavík	13.545	9.889
Advania hf., Reykjavík	2.201	5.383
	2.965.572	883.736
Innlendar framtaksfjárfestingar:		
Auður Capital - Auður I	107.315	107.315
Framtakssjóður Íslands slhf.	3.118.559	2.620.549
Frumtak GP ehf.	64.758	51.800
	3.290.632	2.779.664

Skýringar, frh.:

23 . Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig, frh.;

Erlend verðbréfaeign:	2012	2011
Hlutdeildarskírteini í hlutabréfasjóðum:		
Alliance Global Growth Trend Fund	1.845.696	1.525.871
Barclays World Enhanced	2.306.373	1.858.974
Bernstein Global Value Fund	0	1.114.569
Schroder Global Value Fund	1.331.176	0
Wellington Global Equity Fund	812.440	661.923
Templeton Growth Fund	1.432.610	1.129.863
Vanguard Global Stock Index Fund	3.134.868	2.487.146
Aðrir erlendir verðbréfasjóðir	646.192	203.459
	<u>11.509.355</u>	<u>8.981.805</u>
Sérgreint hlutabréfasafn:		
Morgan Stanley Dean Witter, sérgreint erlent hlutabréfasafn	1.803.418	864.132
Erlendar framtaksfjárfestingar:		
Alþjóða Framtakssjóðurinn I	78.857	195.827
Alþjóða Framtakssjóðurinn II	734.301	596.104
Black Rock Private Equity Program III	536.767	524.285
Black Rock Private Equity Program IV	577.078	464.278
Kaupthing Capital Partners II	764	695
Morgan Stanley Emerging Private Markets Fund I	295.803	223.957
Morgan Stanley Private Markets Fund II	415.345	301.790
Morgan Stanley Private Markets Fund III	1.008.107	961.535
Schroder Private Equity Fund of Funds II	530.074	596.103
Schroder Private Equity Fund of Funds III	835.872	667.038
Schroder Private Equity Fund of Funds IV	714.378	552.455
SVG Asia Fund of Funds	72.454	46.440
	<u>5.799.800</u>	<u>5.130.507</u>
Innlendir verðbréfasjóðir:		
Samtals innlendir sjóðir	5.612.129	5.637.400
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals	<u>33.712.437</u>	<u>25.368.863</u>

24 . Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

Skuldabréf með ríkisábyrgð	56.443.982	46.739.561
Bankabréf	2.809.192	1.539.565
Skuldabréf sveitarfélaga	7.714.682	6.618.239
Skuldabréf fyrirtækja	2.089.809	2.339.141
	<u>69.057.665</u>	<u>57.236.506</u>

Áætlað markaðsverð skuldabréfa var 80.717 millj. kr. í árslok 2012.

25 . Veðlán sundurliðast þannig:

Veðlán sjóðfélaga	2.424.020	2.468.898
Veðlán fyrirtækja	78.518	22.377
Niðurfærsla veðlana	(72.721)	(73.044)
	<u>2.429.817</u>	<u>2.418.231</u>

26 . Niðurfærsla verðbréfa greinist þannig:

Niðurfærsla í ársbyrjun	274.099	1.967.867
Niðurfærsla ársins vegna veðlana	(323)	0
Niðurfærsla ársins vegna markaðsskuldabréfa	106.743	200.000
Afskrifuð töpuð veðlán og markaðsskuldabréf	0	(1.893.768)
Niðurfærsla í árslok	<u>380.519</u>	<u>274.099</u>

Skýringar, frh.:

27 . Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	14.533.582	19.178.855	33.712.437
Verðbréf með föstum tekjum	69.057.665	0	69.057.665
Veðlán	2.429.817	0	2.429.817
Bundnar innistæður hjá lánastofnunum	1.832.026	0	1.832.026
Verðbréfaeign samtals 31.12.2012	87.853.090	19.178.855	107.031.945

Erlendir gjaldmiðlar sundurliðast sem hér segir:

	2012	2011
USD	16.284.608	12.213.842
EUR	2.893.483	2.697.393
Annað	764	54.373
	19.178.855	14.965.608

28 . Skuldir við lánastofnanir

Á árinu voru gerðir upp afleiðusamningar við Glitnir og svo gekk séreignardeild sjóðsins upp við Kaupþing.

29 . Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í innlendum og erlendum framtakssjóðum á næstu árum. Ögreidd fjárhæð nemur um 4.981 millj. kr. m.v. gengi í árslok 2012. Þessi fjárhæð getur komið til greiðslu á næstu árum.

	Mynt	Skuld- binding	Greitt um áramót	Ógreitt um áramót
Auður Capital - Auður I	ISK	150.000	83%	25.001
Alþjóða framtakssjóðurinn I	EUR	594.300	80%	118.860
Alþjóða framtakssjóðurinn II	EUR	849.000	87%	110.370
Black Rock Private Equity Program III	USD	643.700	88%	77.244
Black Rock Private Equity Program IV	USD	643.700	80%	129.591
Framtakssjóður Íslands slf.	ISK	3.600.000	59%	1.476.105
Fasteignasjóður Íslands slf.	ISK	700.000	0%	700.000
Frumtak ehf.	ISK	100.000	71%	29.111
Kaupthing Capital Partners II	GBP	520.375	15%	443.813
Kjölfesta slhf.	ISK	250.000	1%	248.155
Landsbanki PE II	EUR	119.426	84%	19.108
LAREF	EUR	67.920	87%	9.191
LMF II	GBP	182.811	96%	6.716
Morgan Stanley Emerging Prv. Markets Fund I	USD	386.220	74%	102.527
Morgan Stanley Private Markets Fund II	USD	643.700	74%	169.283
Morgan Stanley Private Markets Fund III	USD	1.287.400	90%	129.687
Schroder Private Equity Fund of Funds II	EUR	679.200	50%	339.600
Schroder Private Equity Fund of Funds III	EUR	849.000	88%	106.125
Schroder Private Equity Fund of Funds IV	EUR	849.000	65%	297.150
SÍA	ISK	100.000	92%	8.000
SÍA II	ISK	300.000	0%	300.000
SVG Asia Fund of Funds	USD	193.110	30%	135.177
		13.708.862		4.980.814

Skýringar, frh.:

30 . Lífeyrisskuldbinding

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nemur áfallin lífeyrisskuldbinding samtryggingardeildar sjóðsins 109.313 millj. kr. í árslok 2012 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign deildarinnar í árslok 2012 er 107.693 millj. kr. eða 1.621 millj. kr. lægri. Lífeyrisskuldbinding deildarinnar í árslok 2012 greinist þannig:

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	106.413.520	0	106.413.520
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	3.952.112	0	3.952.112
Fjárfestingakostnaður	(2.672.885)	0	(2.672.885)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	39.917.372	39.917.372
Eignir samtals	107.692.747	39.917.372	147.610.119
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	88.071.567	33.519.627	121.591.194
Örorkulífeyrir	7.313.685	4.854.370	12.168.055
Makalífeyrir	12.287.209	2.067.661	14.354.870
Barnalífeyrir	53.015	501.348	554.363
Rekstrarkostnaður	1.587.940	1.191.932	2.779.872
Skuldbindingar samtals	109.313.416	42.134.938	151.448.354
Skuldbindingar umfram eignir	(1.620.669)	(2.217.566)	(3.838.235)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(1,5%)	(5,3%)	(2,5%)

Skýringar, frh.:

31 . Kennitölur:

	2012	2011	2010	2009	2008
Samtryggingardeild:					
Raunávöxtun	7,4%	3,1%	3,6%	3,9%	(13,7%)
Hrein raunávöxtun	7,3%	3,0%	3,4%	3,8%	(13,8%)
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	0,4%	-0,7%	0,8%	2,8%	3,5%
síðastliðin tíu ár	4,5%	4,1%	3,9%	3,3%	3,7%
Rekstrarkostnaður:					
í hlutfalli af iðgjöldum	3,4%	3,2%	3,7%	2,7%	2,8%
í hlutfalli af eignum	0,11%	0,10%	0,13%	0,13%	0,14%
Skráð verðbréf með breytilegum					
tekjum	22,3%	22,3%	27,4%	29,1%	25,3%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	63,0%	65,1%	67,6%	66,2%	69,8%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	9,5%	7,3%	0,6%	0,1%	0,0%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	2,9%	2,5%	1,2%	0,9%	0,8%
Veðlán, óskráð	2,3%	2,8%	3,2%	3,7%	4,1%
Eignir í íslenskum krónum	81,3%	82,1%	81,5%	73,8%	75,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	18,7%	17,9%	18,5%	26,2%	24,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	6.925	7.232	6.992	7.425	7.028
Fjöldi lífeyrisþega	9.427	8.095	7.198	6.181	5.113
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	75,6%	75,3%	75,1%	68,9%	67,1%
Örorkulífeyrir	12,1%	13,9%	14,2%	22,2%	24,0%
Makalífeyrir	11,7%	10,3%	10,1%	7,8%	7,6%
Barnalífeyrir	0,6%	0,5%	0,6%	1,1%	1,3%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri					
úttekt:					
Hrein eign umfram heildarskuld-					
bindingar	(2,5%)	(4,0%)	(2,7%)	(4,4%)	(1,7%)
Hrein eign umfram áfallnar skuld-					
bindingar	(1,4%)	(3,5%)	(2,0%)	(2,5%)	1,1%

Séreignardeild:

Ávöxtunarleið 1

Hrein raunávöxtun	1,8%	0,5%	17,9%	6,8%	5,3%
Hrein nafnávöxtun	6,4%	5,8%	20,9%	15,7%	22,4%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	6,3%	7,7%	8,9%	6,2%	6,2%
Skráð verðbréf með breytilegum					
tekjum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Innlán	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	100	212	197	167	84
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	1.048	1.015	979	916	353

Skýringar, frh.:

31 . Kennitölur, frh.:

Ávöxtunarleið 2	2012	2011	2010	2009	2008
Hrein raunávöxtun	5,0%	7,1%	7,0%	4,7%	(11,5%)
Hrein nafnávöxtun	9,7%	12,7%	9,8%	13,8%	2,9%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðastliðin fimm ár	2,2%	0,6%	0,1%	0,6%	(0,9%)
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	30,3%	15,9%	26,1%	14,8%	13,6%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	68,7%	83,2%	74,7%	84,0%	86,4%
Innlán	1,0%	0,9%	0,8%	1,2%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	87,0%	85,5%	83,6%	76,3%	81,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	13,0%	14,5%	16,4%	23,7%	19,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	113	0	0	0	108
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	5.488	5.454	5.454	5.454	5.454

Skilgreiningar:

Raunávöxtun	Ávöxtun sjóðsins, umfram verðlagsbreytingar samkvæmt vísitölu neysluverðs.
Hrein raunávöxtun	Raunávöxtun þegar kostnaður við rekstur sjóðsins hefur verið dreginn frá.
Kostnaður í hlutfalli af eignum	Hlutfall rekstrarkostnaður af meðaltali hreinnar eignar í ársbyrjun og árslok.
Fjöldi virkra sjóðfélaga	Meðaltal fjölda sjóðfélaga sem greiddi iðgjald á árinu.
Fjöldi lífeyrisþega	Meðaltal fjölda lífeyrisþega sem fékk greiddan lífeyri á árinu.

Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris

Árið 2012

Árið 2011

Löggjöld:

	Samtryggingar- deild	Séreignadeildir		Samtals
		Leið 1	Leið 2	
Löggjöld sjóðfélaga	974.208	3.313	12.051	989.572
Löggjöld launagreiðenda	1.961.776	10.553	20.032	1.992.361
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(17.751)	(17.910)	(1.372)	(37.033)
Framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði	59.891	0	0	59.891
	2.978.124	(4.044)	30.711	3.004.791

Lífeyrir:

Lífeyrir	2.446.414	112.176	24.417	2.583.007
Gjald í starfsendurhæfsj.	4.676	0	0	4.676
Annar beinn kostnaður vegna örorkul.	7.038	0	0	7.038
	2.458.128	112.176	24.417	2.594.721

Fjárfestingartekjur:

Tekjur af eignarhlutum	5.249.462	0	0	5.249.462
Tekjur af húseignum lóðum	10.246	0	0	10.246
Vaxtatekjur og gengismunur	6.577.470	116.081	45.870	6.739.421
Niðurfærsla verðbréfa	(106.743)	0	0	(106.743)
	11.730.435	116.081	45.870	11.892.386

Fjárfestingargjöld:

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	132.335	0	0	132.335
Vaxtagjöld	21.916	0	0	21.916
	154.251	0	0	154.251

Rekstrarkostnaður:

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	126.217	2.130	668	129.015

Aðrar tekjur

	14.347	0	0	14.347

Skattur á hreina eign sjóðsins	(6.171)	0	0	(6.171)

Hækkun á hreinni eign á árinu	11.978.139	(2.269)	51.496	12.027.366
Sjóðir sameinaðir SL 2012	8.328.083	0	0	8.328.083
Hrein eign frá fyrra ári	86.107.298	1.835.051	461.320	88.403.669

Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris

	106.413.520	1.832.782	512.816	108.759.118

	Samtryggingar- deild	Séreignadeildir		Samtals
		Leið 1	Leið 2	
	874.989	24.230	0	899.219
	1.773.062	26.438	0	1.799.500
	(20.818)	(13.673)	(66)	(34.557)
	105.524	0	0	105.524
	2.732.757	36.995	(66)	2.769.686
	1.693.630	142.848	14.024	1.850.502
	0	0	0	0
	6.643	0	0	6.643
	1.700.273	142.848	14.024	1.857.145
	1.796.946	0	0	1.796.946
	0	0	0	0
	5.215.767	104.997	53.227	5.373.991
	(200.000)	0	0	(200.000)
	6.812.713	104.997	53.227	6.970.937
	105.500	0	0	105.500
	8.257	0	0	8.257
	113.757	0	0	113.757
	93.918	2.187	350	96.455
	7.354	0	0	7.354
	(63.920)	0	0	(63.920)
	7.580.956	(3.043)	38.787	7.616.700
	0	0	0	0
	78.526.342	1.838.094	422.533	80.786.969
	86.107.298	1.835.051	461.320	88.403.669

Efnahagsreikningur deilda

31. desember 2012

31. desember 2011

	Samtryggingar- deild	Séreignadeildir		Samtals		Samtryggingar- deild	Séreignadeildir		Samtals
		Leið 1	Leið 2				Leið 1	Leið 2	
Fjárfestingar:									
Húseignir og lóðir	138.387	0	0	138.387		139.785	0	0	139.785
Verðbréf með breytilegum tekjum	33.556.693	0	155.744	33.712.437		25.295.415	0	73.448	25.368.863
Verðbréf með föstum tekjum	68.705.041	0	352.624	69.057.665		56.852.271	0	384.235	57.236.506
Veðlán	2.429.817	0	0	2.429.817		2.418.231	0	0	2.418.231
Innlán	184.808	1.642.102	5.116	1.832.026		423.937	1.653.685	3.987	2.081.609
	105.014.746	1.642.102	513.484	107.170.332		85.129.639	1.653.685	461.670	87.244.994
Kröfur:									
Kröfur á launagreiðendur	912.908	0	0	912.908		923.143	0	0	923.143
Aðrar kröfur	22.148	194.763	0	216.911		29.307	184.556	0	213.863
	935.056	194.763	0	1.129.819		952.450	184.556	0	1.137.006
Aðrar eignir:									
Rekstrarfjármunir	18.520	0	0	18.520		15.745	0	0	15.745
Sjóður og veltiinnlán	672.973	0	0	672.973		366.117	0	0	366.117
	691.493	0	0	691.493		381.862	0	0	381.862
Eignir samtals	106.641.295	1.836.865	513.484	108.991.644		86.463.951	1.838.241	461.670	88.763.862
Skuldir:									
Skuld við lánastofnanir	0	0	0	0		80.455	0	0	80.455
Aðrar skuldir	227.775	4.083	668	232.526		276.198	3.190	350	279.738
Skuldir samtals	227.775	4.083	668	232.526		356.653	3.190	350	360.193
Hrein eign til greiðslu lífeyris	106.413.520	1.832.782	512.816	108.759.118		86.107.298	1.835.051	461.320	88.403.669

Sjóðstreymisyfirlit deilda

Árið 2012

Árið 2011

	Samtryggingar- deild	Séreignadeildir		Samtals		Samtryggingar- deild	Séreignadeildir		Samtals
		Leið 1	Leið 2				Leið 1	Leið 2	
Inngreiðslur:									
Iðgjöld	2.988.359	(4.044)	12.051	2.996.366		2.825.546	36.995	(66)	2.862.475
Fjárfestingartekjur	5.004.573	116.081	70.916	5.191.570		2.730.311	96.373	39.513	2.866.197
Afborganir verðbréfa	3.525.351	0	0	3.525.351		3.219.938	0	0	3.219.938
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	6.249.994	0	84.235	6.334.229		1.322.316	0	102.489	1.424.805
Seld verðbréf með föstum tekjum	4.389.607	0	24.848	4.414.455		2.392.628	0	94.209	2.486.837
Innlán	239.129	11.583	0	250.712		0	11.667	0	11.667
Innborgaðar aðrar tekjur	21.506	0	318	21.824		154.738	0	0	154.738
	22.418.519	123.620	192.368	22.734.507		12.645.477	145.035	236.145	13.026.657
Útgreiðslur:									
Lífeyrir	2.458.128	112.176	24.417	2.594.721		1.830.481	142.848	14.024	1.987.353
Fjárfestingargjöld	154.251	0	0	154.251		113.757	0	0	113.757
Rekstrarkostnaður án afskrifta	122.272	2.130	668	125.070		88.952	2.187	350	91.489
Aðrar útgreiðslur	135.049	9.314	0	144.363		167.720	0	0	167.720
	2.869.700	123.620	25.085	3.018.405		2.200.910	145.035	14.374	2.360.319
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og öðrum fjárfestingum	19.548.819	0	167.283	19.716.102		10.444.567	0	221.771	10.666.338
Húseign og lóðir	0	0	0	0	(140.252)	0	0	(140.252)	
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(8.790.324)	0	(109.231)	(8.899.555)	(3.205.000)	0	(78.019)	(3.283.019)	
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(10.427.055)	0	(56.923)	(10.483.978)	(7.491.576)	0	(143.752)	(7.635.328)	
Innlán	0	0	(1.129)	(1.129)	(204.371)	0	0	(204.371)	
Ný veðlán	(51.515)	0	0	(51.515)	(71.000)	0	0	(71.000)	
Varanlegir rekstrarfjármunir	(5.321)	0	0	(5.321)	(1.228)	0	0	(1.228)	
	(19.274.215)	0	(167.283)	(19.441.498)	(11.113.427)	0	(221.771)	(11.335.198)	
Hækkun á sjóði og veltiinnlánum	274.604	0	0	274.604	(668.860)	0	0	(668.860)	
Sjóður yfirtekinn við samruna	32.252	0	0	32.252	0	0	0	0	
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	366.117	0	0	366.117	1.034.977	0	0	1.034.977	
Sjóður og veltiinnlán í árslok	672.973	0	0	672.973	366.117	0	0	366.117	

The General
Pension Fund
Annual Report 2012

The General Pension Fund
Borgartúni 29
105 Reykjavík

Id. no. 450181 - 0489

Endorsement by the Board of Directors and Managing Director

The Financial Statements of the General Pension Funds are prepared in accordance with the Icelandic Financial Statements Act and the Regulation of the Financial Statements of Pension Funds. The same accounting principles apply as for the previous year.

At the end of 2012, a total of 128,274 individuals have paid premiums to the fund. Of this number 14,495 paid premiums during 2012. Active members were 6,925 during 2012 which is an decrease of 4.2% from the previous year. Premium payments to the Fund in 2012 amounted to ISK 3,005 million this is an increase of 8.6% from the previous year.

During the year 2012 a number of 9,427 pensioners received pension payments amounting to ISK 2,584 million from the fund. The number of recipients rose by 16.4% during the year, and the amount paid in pension rose by 39.7%. The Fund's disposable resources in 2012 amounted to ISK 19,716 million, this is an increase of 64.8% from previous year. Net assets for payment of pensions at the end of 2012 amounted to ISK 106,414 million compared with ISK 86,107 million at the end of 2011, which is an increase of 23.6% from the previous year. Pension holdings in the Private Division at the end of the year amounted to ISK 2.346 million. The 1999 was the first full year of the Division's operation.

The Fund's real yield on investment during 2012 was 7.4%, compared with 3.1% in 2011. Net real yield, i.e. real yield after deduction of operating expenses from net investment earnings, was 7.3%. The average real yield on the Fund's investments over the past five years has been 0.4% and ten years 4.5%.

The Board of Directors of the General Pension Fund and its Managing Director hereby confirm the Financial Statement by means of their signatures.

Reykjavik, March 18, 2012.

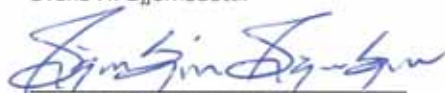
Guðmundur Árnason, chairman

Aðalbjörg Lúthersdóttir

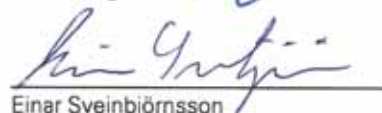
Svana H. Björnsdóttir

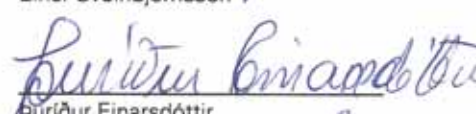
Sigurbjörn Sigurbjörnsson
Managing Director

Hrafn Magnússon, vice chairman

Einar Sveinbjörnsson

Þuríður Einarsdóttir

Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Independent Auditors' Report

To the Board of Directors and Members of the General Pension Fund.

We have audited the accompanying Financial Statements of the General Pension Fund, which comprise Endorsement by the Board of Directors, Statement of Changes in net assets for Pension Payments, the Balance Sheet as at December 31, 2012, and the Statement of Cash Flows for the year then ended, and summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with Icelandic Financial Statements Act, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting principles used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of the General Pension Fund as at December 31, 2012, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the Icelandic Financial Statements Act.

Report on the Board of Directors report

Pursuant to the legal requirement under Article 106, Paragraph 1, Item 5 of the Icelandic Financial Statement Act No. 3/2006, we confirm that, to the best of our knowledge, the report of the Board of Directors accompanying the financial statements includes the information required by the Financial Statement Act if not disclosed elsewhere in the Financial Statements.

Reykjavík, March 18, 2012.

KPMG ehf.

Hafnir Hrafnsson

Statement of Changes in Net Assets For Pension Payments 2012

Annual Report 2012

Premiums:

	2012	2011
Members	989.572	899.219
Employers	1.992.361	1.799.500
Transfer of rights and repayments	(37.033)	(34.557)
	2.944.900	2.664.162
Government contribution to equalise disability burden	59.891	105.524
	3.004.791	2.769.686

Pensions:

Pensions	2.583.007	1.850.502
Expenses due to disability pension	4.676	0
Other direct expenses due to disability pension	7.038	6.643
	2.594.721	1.857.145

Investment income:

Dividends and revenue on shares	5.249.462	1.796.946
Interest income and exchange-rate difference	6.749.667	5.373.991
Provision for securities	(106.743)	(200.000)
	11.892.386	6.970.937

Investment expense:

Office and management expenses	132.335	105.500
Interest payments	21.916	8.257
	154.251	113.757

Operating expenses:

Office and management expenses	129.015	96.455
--------------------------------------	---------	--------

Other income	14.347	7.354
---------------------------	--------	-------

Tax on Net Assets for Pension Payments	6.171	63.920
---	-------	--------

Increase in net assets during the year	12.027.366	7.616.700
Pensions funds mergers with the General Pension Fund	8.328.083	0
Net assets from previous year	88.403.669	80.786.969

Net assets for pension payments at year-end	108.759.118	88.403.669
--	-------------	------------

Balanace Sheet as at 31 December 2012

	2012	2011
Investments:		
Building	138.387	139.785
Variable-yield securities	33.712.437	25.368.963
Fixed rate securities	69.057.665	57.236.506
Mortgage loans	2.429.817	2.418.231
Deposits	1.832.026	2.081.609
	<u>107.170.332</u>	<u>87.245.094</u>
Receivables:		
Premiums receivable	912.908	923.143
Other receivable	216.911	213.863
	<u>1.129.819</u>	<u>1.137.006</u>
Other assets:		
Operational assets	18.520	15.745
Cash and bank deposits	672.973	366.117
	<u>691.493</u>	<u>381.862</u>
Total assets	<u>108.991.644</u>	<u>88.763.962</u>
Liabilities:		
Currency swap contracts	0	80.455
Other liabilities	232.526	279.738
Total liabilities	<u>232.526</u>	<u>360.193</u>
Net assets for pension payments	<u>108.759.118</u>	<u>88.403.769</u>
Division of net assets for pension payments:		
Net assets of the Mutual Pension Division	106.413.520	86.107.298
Net assets of the Private Pension Division	2.345.598	2.296.371
	<u>108.759.118</u>	<u>88.403.669</u>

Statement of Cash Flows 2012

	2012	2011
Inflows:		
Premium payments	2.996.366	2.862.475
Financial income	5.191.570	2.866.197
Instalment on bonds	3.525.351	3.219.938
Variable rate securities sold	6.334.229	1.424.805
Fixed rate securities sold	4.414.455	2.486.837
Repayments of time deposits	250.712	11.667
Other income	21.824	154.738
	<u>22.734.507</u>	<u>13.026.657</u>
Outflows:		
Pension payments	2.594.721	1.987.353
Investments expenses	154.251	113.757
Operating expenses excluding depreciation	125.070	91.489
Other outflows	144.363	167.720
	<u>3.018.405</u>	<u>2.360.319</u>
Disposable resources to purchase securities and other investments	19.716.102	10.666.338
Buildings purchased	0	(140.252)
Investments in variable-yield securities	(8.899.555)	(3.283.019)
Investments in fixed rate securities	(10.483.978)	(7.635.328)
Deposits	(1.129)	(204.371)
New mortgage loans	(51.515)	(71.000)
Operating assets purchased	(5.321)	(1.228)
	<u>(19.441.498)</u>	<u>(11.335.198)</u>
Increase (decrease) in cash and current deposits	274.604	(668.860)
Cash and current deposits from mergers	32.252	0
Cash and current deposits at the beginning of the year	366.117	1.034.977
	<u>672.973</u>	<u>366.117</u>
Cash and current deposits at the end of the year	672.973	366.117

Financial Indicators 2012

Ratios:

	2012	2011	2010	2009	2008
Mutual Pension Division:					
Real rate of return	7,4%	3,1%	3,6%	3,9%	(13,7%)
Net real rate of return	7,3%	3,0%	3,4%	3,8%	(13,8%)
Average net real rate of return					
last five years	0,4%	-0,7%	0,8%	2,8%	3,5%
last ten years	4,5%	4,1%	3,9%	3,3%	3,7%
Operating expenses:					
as percentage of premiums	3,4%	3,2%	3,7%	2,8%	2,8%
as percentage of assets	0,11%	0,10%	0,13%	0,13%	0,14%
Listed variable yield securities	22,3%	17,6%	27,4%	29,1%	25,3%
Listed fixed rate securities	63,0%	69,8%	67,6%	66,2%	69,8%
Unlisted variable yield securities	9,5%	7,3%	0,6%	0,1%	0,0%
Unlisted fixed rate securities	2,9%	2,5%	1,2%	0,9%	0,8%
Mortgage loans, unlisted	2,3%	2,8%	3,2%	3,7%	4,1%
Assets in ISK	81,3%	82,1%	81,5%	73,8%	75,5%
Assets in foreign currencies	18,7%	17,9%	18,5%	26,2%	24,5%
Number of fund members	6.925	7.232	6.992	7.425	7.028
Number of pensioners	9.427	8.095	7.198	6.181	5.113
Specification of paid pensions:					
Old-age pension	75,6%	75,3%	75,1%	68,9%	67,1%
Disability pension	12,1%	13,9%	14,2%	22,2%	24,0%
Pension to surviving spouse	11,7%	10,3%	10,1%	7,8%	7,6%
Surviving children pension	0,6%	0,5%	0,6%	1,1%	1,3%
Financial status according to actuarial assessment:					
Net assets less total obligations	(2,5%)	(4,0%)	(2,7%)	(4,4%)	(1,7%)
Net assets less accrued obligations	(1,5%)	(3,5%)	2,0%	(2,5%)	1,1%

Private Pension:

Ávöxtunarleik 1

Net real rate of return	1,8%	0,5%	17,9%	6,8%	5,3%
Net nominal rate of return	6,4%	5,8%	20,9%	15,7%	22,4%
Average net real rate of return					
last five years	6,3%	7,7%	8,9%	6,2%	6,2%
Listed variable yield securities	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Listed fixed rate securities	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bank deposit	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Assets in ISK	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Assets in foreign currencies	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Number of active members	100	212	197	167	84
Number of fund members	1.048	1.015	979	916	353

Financial Indicators cont.,

Ratios:

	2012	2011	2010	2009	2008
Ávöxtunarleidd 2					
Net real rate of return	5,0%	7,1%	7,0%	4,7%	(11,5%)
Net nominal rate of return	9,7%	12,7%	9,8%	13,8%	2,9%
Average net real rate of return					
last five years	2,2%	0,6%	0,1%	0,6%	(0,9%)
Listed variable yield securities	30,3%	15,9%	26,1%	14,8%	13,6%
Listed fixed rate securities	68,7%	83,2%	74,7%	84,0%	86,4%
Bank deposit	1,0%	0,9%	0,8%	1,2%	0,0%
Assets in ISK	87,0%	85,5%	83,6%	76,3%	81,0%
Assets in foreign currencies	13,0%	14,5%	16,4%	23,7%	19,0%
Number of active members	113	0	0	0	108
Number of fund members	5.488	5.454	5.454	5.454	5.454

Definitions:

Real rate of return	Rate of return based on the consumer-price index.
Net real rate of return	Real rate of return less operational expenses.
Cost as percentage of assets	Operating expenses as percentage of average net assets.
Number of active fund members	The average number of fund members paying premiums during the year.
Number of pensioners	The average number of pensioners who received pension during the year.